

የተሻሻለው የአፋር
ክልል ሕገ መንግስት

(1994)

የ1994 ዓመተ ምህረት የተሻሻለው የአፋር ክልል ህገ መንግሥት ማዕደቂያ አዋጅ

በክልሉ ነዋሪ ሕዝብ ተወካዮች ተመክሮበት የካቲት 9/90 በመጀመሪያ የዐደቀውን እና እስከአሁን ሲሰራበት የቆየውን የክልሉን ህገ መንግሥት በጥልቀት ተመልክቶ በተለይም የክልሉን መንግሥት አካላት የሥልጣን ክፍፍልና ተጠያቂነት በግልፅ መደንገግና ቀልጣፋ የሆነ አገልግሎት መስጠት በሚቻልበት ሁኔታ ህገመንግሥቱን ማሻሻል ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ። በሥራ ላይ ባለው የክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀፅ 99 መሠረት ከዚህ የሚከተለው የተሻሻለው የ1994 ዓመተ ምህረት የአፋር ክልል ሕገ መንግሥት ማዕደቂያ አዋጅ ታውጏል።

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ የተሻሻለው የ1994 ዓመተ ምህረት የአፋር ክልል ህገ መንግሥት ማዕደቂያ አዋጅ ቁጥር _____ 1994 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. የተሻሻለው የ1994 ህገ መንግሥት ስለመዕደቂያ

በአዋጅ ቁጥር 1/1990 ዓመተ ምህረት የዐደቀው የክልሉ ህገ መንግሥት ደንጋጌዎች ይዘትና አቀማመጥ ከታየ በኋላ የተሻሻለው የ1994 ዓመተ ምህረት የአፋር ክልል ሕገ መንግሥት በዚህ አወጅ ዐድቋል።

3. ስለነባር ሕጎች ተፈጻሚነት

በሥራ ላይ ያለ ማንኛውም ነባር ሕግ ከተሻሻለው ሕገ መንግሥት ጋር ከተቃረነ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

4. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከቀን _____ /1994 ዓመተ ምህረት ጀምሮ የዐና ይሆናል።

ሠመራ _____ 1994 ዓመተ ምህረት
እስማዒል ዓሊሲሮ
የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ
መንግሥት ርዕሰ መስተዳድር

2. መ ግ ቢ ያ

እኛ የአፋር ሕዝብ ለዘመናት ተንሰራፍቶ የቆየው አፋኝ ስርዓት ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶቻችን ታፍነው በተዛቡ ማሕበራዊ ኢኮኖሚያዊ ፖሊሲዎች ለድህነትና ኃላፊነት አጋልጦን መቆየቱ በአጠቃላይ ዕድገታችን ያደረሰው አሉታዊ ተፅዕኖ ለማሰወገድ በመረለግ፤

የአፋር ሕዝብ ያለፉት የኢትዮጵያ ጨቋኝ ሥርዓቶችን ለመደምሰስ ወደር የሌለው መስዋእትነት ከከፈለበት ምክንያቶች አንዱና ዋናው ሁሉም ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶቻቸው የተከበሩ፤ ሕዝቦች በህገ መንግሥትና በሱ ብቻ የምትመራ ዲሞክራሲያዊት ሀገር አንድ-ትሆን በማለት በአብዛኛው የሀገራችን ብሄር ብሄረሰቦች ሕዝቦች ላይ ይፈፀም በነበረው አንገፍጋፊ ጭቆና ተጎጂ ሆነን መቆየታችን በማያዳግም ሁኔታ መታረም እንዳለበት በማመን።

መላ የሀገራችን ብሄር፣ ብሄረሰቦች፣ ሕዝቦች ባካሄዱት አኩሪ ተጋድሎ አድጎረውና አፋኝ ስርዓት በሚያስተማምን ሁኔታ ተደምስሶ ኢትዮጵያ ሀገራችን የግለሰብ መብቶችና የብሄር ብሔረሰቦችና ሕዝቦችን የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን እስከ መገንጠል የተከበሩበት አጠቃላይ የህግ የበላይነት የነገሰበት ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መሆን የጋራ ዕድገትን ለማፋጠንና አንድ የጋራ ኢኮኖሚያዊ ማሕበረሰብ ማነፅ ያለውን ጠቀሜታ በመገንዘብ።

እኛ የአፋር ሕዝብ ለፈጣን ኢኮኖሚያዊ ዕድገት ለዘላቂ ሰላም ጠንካራ ዲሞክራሲ የምንበቃ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግሥት መሰረት ያደረገና ከብሔራዊ ክልላችን ተጨባጭ ሁኔታ ህግ የተዛመደና የዚህ ክልል ሕዝቦች የተከበሩበትና ሕገ መንግሥታዊ መብቶች ሳይሸራረፉ ሥራ ላይ ለማዋል የሚያስችለን የራሳችን ህገ መንግሥት ሲኖረን መሆኑን በሚገባ በማመን።

በሥራ ላይ ያለው ህገ መንግሥት ከክልሉ ነባራዊ የዕድገት ደረጃና የህብረተሰብ አኗኗር ጋር የተዛመደና ግልፅ አሰራርን የሚከተል በመረጠው ሕዝብ ተጠያቂ የሚሆንና ብቃት ያለው መንግሥታዊ አደረጃጀትን በሚያሳይ አግባብ ጥልቅ መሰተካከል ተደርጓልና የምንገኝበት ሁኔታ በሚጠይቀው መጠን እንደገና ተሻሽሎ መውጣት ያለበት መሆኑን በውል በመረዳት እነሆ ዛሬ _____ በሠመራ ከተማ ባካሄድነው የክልል ምክር ቤት ጉባኤ ለዚህ ዓላማ በተሰየመ አካል ተረትቆ በቀረበው የተሻሻለው ህገ መንግሥት ላይ መክረንና በዝርዝር ተወያይተን ስንዱን በሙሉ ድምፅ አዕድቀንዋል።

ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

አንቀፅ 1
የክልሉ መንግሥት ሥያሜ

ይህ ህገ መንግሥት የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ዲሞክራሲያዊ አወቃቀርን ይደነግጋል። በዚህ መሠረት የተቋቋመው መንግሥት “የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት” በሚል ስም ይጠራል።

አንቀፅ 2
የአፋር ብሔራዊ ክልል ወሰን

የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት መሠረት የቆመ ሆኖ።

በሰሜን ምስራቅ = ኢርትራ

በሰሜን ምዕራብ = ትግራይ ክልል

በደቡብ = ኦሮሚያ ክልል

በደቡብ ምዕራብ = አማራ ክልል

በደቡብ ምስራቅ = ሱማሌ ክልል

በምስራቅ = ጅቡቲ ሪፐብሊክ

የሚያዋስኑት መልክእ ምድራዊ አቀማመጥ ያለው ብሔራዊ ክልል ነው።

አንቀፅ 3
ሰንደቅ ዓላማና አርማ

የአፋር ብሔራዊ ክልል የራሱ ሰንደቅ አላማና አርማ ይኖረዋል ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።

አንቀፅ 4
የብሔራዊ ክልሉ መዝሙር

የአፋር ብሔራዊ ክልል መዝሙር የሕገ መንግስቱን ዓላማዎች፣ የሕዝቡን የጅግንነት ታሪኩን የክልሉ ሕዝብ ክሌሎች የኢትዮጵያ ሕዝቦች ጋር የዲሞክራሲ ስርዓት አብረው ለመኖር ያላቸውን እምነት እንዲሁም የክልሉ ሕዝብ ባህል ዕድገትና ብሩህ ተስፋ የሚያንገባርት ሆኖ ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።

አንቀፅ 5
የሥራ ቋንቋ

የክልሉ ብሔራዊ መንግሥት የሥራ ቋንቋ አፋርኛ ነው።

አንቀፅ 6
ርዕስ ከተማ

የክልሉ ርዕስ ከተማ ሠመራ ነው።

አንቀፅ 7
የጾታ አገላለፅ

በዚህ ሕገ መንግሥት ውስጥ ለወንድ ጾታ የተደነገገው የሴቷንም ጾታ ያካትታል።

ምዕራፍ ሁለት
የሕገ መንግሥት መሠረታዊ መርሆች

አንቀፅ 8
የሕዝብ ወሳኝነት

1. የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት የበላይነት እንደተጠበቀ ሆኖ የአፋር ሕዝብ የብሔራዊ ክልሉ መንግሥት የበላይ ስልጣን ባለቤት ነው።
2. የብሔራዊ ክልሉ ሕዝብ የበላይነት የሚገለፀው በሚመርጧቸው ተወካዮችና ራሳቸው በቀጥታ በሚያደርጉት ዲሞክራሲያዊ ተግትፎ ነው።

አንቀጽ 9
የሕገ መንግሥቱ የበላይነት

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት የበላይነት እንደተጠበቀ ሆኖ

1. ይህ ሕገ መንግሥት የብሔራዊ ክልሉ የበላይ ሕግ ነው። ማንኛውም ሕግ፣ ልማዳዊ አሠራር እንዲሁም የመንግሥት አካል ወይም የባለሥልጣን ውሳኔ ከዚህ ሕገ መንግሥት ጋር የሚቃረን ሆኖ ሲገኝ ተፈጻሚነት አይኖረውም።
2. ማንኛውም የክልሉ ነዋሪ፣ የመንግሥት አካላት፣ የፓለቲካ ድርጅቶችና ሌሎች ማህበራት እንዲሁም ባለስልጣናቸው ይህንን ሕገ መንግሥት የማክበርና የማስከበር እንዲሁም ለሕገ መንግሥቱ ተገዥ የመሆን ሃላፊነት አለባቸው።
3. በዚህ ህገ መንግሥት ከተደነገገው ውጭ በማናቸውም አካሄድ የመንግሥትን ስልጣን መያዝ የተከለከለ ነው።

አንቀጽ 10
ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች

1. ሰብአዊ መብቶችና ነጻነቶች ከሰው ልጅ ተፈጥሮ የሚመነጩ የማይጣሱና የማይገሰሱ ናቸው።
2. ብብሔራዊ ክልሉ ውስጥ የግለሰቦችና የሕዝቦች ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች የተከበሩ ናቸው።

አንቀጽ 11
የመንግሥትና የሃይማኖት መለያየት

1. መንግሥትና ሃይማኖት የተለያዩ ናቸው
2. መንግሥታዊ ሐይማኖት አይኖርም
3. መንግሥት በሐይማኖት ጉዳይ ጣልቃ አይገባም፣ ሐይማኖትም በመንግሥት ጉዳይ ጣልቃ አይገባም።

አንቀጽ 12

የመንግሥት አሠራርና ተጠያቂነት

1. የክልሉ መንግሥት አሠራር ለሕዝብ ግልፅ በሆነ መንገድ መከናወን አለበት።
2. ሕዝቡ በመረጠው ተወካይ ላይ እምነት ባጣ ጊዜ ከቦታው ሊያነሣው ይችላል ዝርዝሩ በሕግ ይወሰናል።
3. ማንኛውም ኃላፊ ወይም የሕዝብ ተመራጭ ኃላፊነቱን ሲያጓድል ተጠያቂ ይሆናል።

ምዕራፍ 3

መሠረታዊ መብቶችና ነፃነቶች

አንቀጽ 13

ተፈጻሚነትና አተረጓጎም

1. በማንኛውም ደረጃ የሚገኙ የአፋር ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሕግ አውጭ፣ የሕግ አስፈጻሚና የዳኝነት አካላት በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተካተቱትን ድንጋጌዎች የማክበርና የማስከበር ሃላፊነትና ግዴታ አለባቸው።
2. በዚህ ምዕራፍ የተዘረዘሩት የመሰረታዊ መብቶችና ነፃነቶች ድንጋጌዎች ፌዴራላዊት ዲሞክራሲያዊት ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ከተቀበላቸው ዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ስምምነቶች ሰነዶችና መርሆች ጋር በተጣጣመ መንገድ ይተረጎማሉ።

ክፍል አንድ
ሰብአዊ መብቶች

አንቀጽ 14

የሕይወት፣ የአካል ደህንነትና የነፃነት መብት

ማንኛውም ሰው ሰብአዊ በመሆኑ የማይደረርና የማይገሰስ የሕይወት የመኖር፣ የአካል ደህንነትና የነፃነት መብት አለው።

አንቀፅ 15
በሕይወት የመኖር መብት

ማንኛውም ሰው በሕይወት የመኖር መብት አለው። ማንኛውም ሰው በሕግ በተደነገገ የወንጀል ቅጣት ካልሆነ በስተቀር ሕይወቱን አያጣም።

አንቀፅ 16
የአካል ደህንነት መብት

ማንኛውም ሰው በአካሉ ላይ ጉዳት እንዳይደርስበት የመጠበቅ መብት አለው።

አንቀፅ 17
የነፃነት መብት

1. ማንኛውም ሰው በሕግ ከተደነገገው ስርዐት ውጭ ነፃነቱን አያጣም።
2. ማንኛውም ሰው በሕግ ከተደነገገው ሥርዐት ውጭ ሊያዝ፣ ክስ ሳይቀርብበት ወይም ሳይፈረድበት ሊታሠር አይችልም።

አንቀፅ 18
ኢ-ሰብአዊ አያያዝ ስለመከልከል

1. ማንኛውም ሰው ጭካኔ ከተሞላበት፣ ኢሰብአዊ ከሆነ ወይም ክብሩን ከሚያዋርድ አያያዝ ወይም ቅጣት የመጠበቅ መብት አለው።
2. ማንኛውም ሰው በባርነት ወይም በግዴታ አገልጋይነት ሊያዝ አይችልም ለማንኛውም አላማ በሰው የመነገድ ተግባር የተከለከለ ነው።
3. ማንኛውም ሰው በሃይል ተገዶ ወይም ግዴታን ለማሟላት ማንኛውም ሥራ እንዲሠራ ማድረግ የተከለከለ ነው።
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 በሃይል ተገዶ "ወይም" ግዴታን ለማሟላት የሚለው ሃረግ የሚከተሉትን ሁኔታዎች አያካትትም።
 - ሀ. ማንኛውም እስረኛ በእስር ባለበት ጊዜ በሕግ መሠረት እንዲሠራ የተወሰነውን ወይም በገደብ ከእስር በተለቀቀበት ጊዜ የሚሠራውን ማንኛውም ሥራ፣
 - ለ. ማንኛውም ወታደራዊ አገልግሎት ለመስጠት ሕሊናው የማይፈቅድለት ሰው በምትክ የሚሰጠውን አገልግሎት፣

- ሐ. የማሕበረሰቡን ሕይወት ወይም ደህንነት የሚያሰጋ የአስቸኳይ ጊዜ ሁኔታ ወይም አደጋ የሚያጋጥምበት ጊዜ የሚሰጥን ማንኛውም አገልግሎት፤
- መ. በሚመለከተው ሕዝብ ፈቃድ በአካባቢው የሚፈጸምን ማንኛውም የኢኮኖሚና የሚሰበራዊ የልማት ስራ።

አንቀጽ 19
የተያዙ ሰዎች መብት

1. ወንጀል ፈፅመዋል በማባል የተያዙ ሰዎች የቀረበዳቸው ክስና ምክንያቶቹ በዝርዝር ወዲያውኑ በሚገባቸው ቋንቋ እንዲነገራቸው መብት አላቸው።
2. የተያዙ ሰዎች ላለመናገር መብት ያላቸው ስለመሆኑና ማንኛውም ቃል ፍርድ ቤት በማስረጃነት ሊቀርብዳቸው እንደሚችል መረዳት በሚችሉት ቋንቋ እንደተያዙ ወዲያውኑ ማስገንዘቢያ እንዲሰጣቸው መብት አላቸው።
3. የተያዙ ሰዎች በአርባ ስምንት ሰዓታት ውስጥ ፍርድ ቤት የመቅረብ መብት አላቸው። ይህም ጊዜ ሰዎች ከተያዙበት ቦታ ወደ ፍርድ ቤት ለመምጣት አግባብ ባለው ግምት የሚጠይቀውን ጊዜ አይጨምርም። ወዲያውኑ ፍርድ ቤት እንደቀረቡም በተጠረጠሩበት ወንጀል ለመታሰር የሚያበቃ ምክንያት ያለ መሆኑ ተለየቶ እንዲገለፅላቸው መብት አላቸው።
4. የያዘቸው የፖሊስ መኮንን ወይም የሕግ አስከባሪ በጊዜ ገደብ መሰረት ፍርድ ቤት በመቅረብ የተያዙበትን ምክንያት ካላስረዳ ፍርድ ቤቱ የአካል ነፃነቱን እንዲያስከብርላቸው የመጠየቅ ሊጣስ የማይችል መብት አላቸው። ሆኖም ፍትህ እንዳይደገፍ ሁኔታው የሚጠይቅ ከሆነ ፍርድ ቤቱ የተያዙት ሰዎች በጥበቃ ስር እንዲቆዩ ለማዘዝ ወይም ምርመራ ለማካሄድ ተጨማሪ ጊዜ ሲጠየቅ አስፈላጊ በሆነ መጠን ብቻ ሊፈቀድ ይችላል። ፍርድ ቤቱ የሚያስፈልገውን ተጨማሪ የምርመራ ጊዜ ሲወሰን ኃላፊ የሆኑት የሕግ አስከባሪ ባለስልጣኖች ምርመራውን አጣርተው የተያዙት ሰዎች በተቻለ ፍጥነት ፍርድ ቤት እንዲቀርቡ ያላቸውን መብት የሚያከብር መሆን አለበት።
5. የተያዙት ሰዎች በራሳቸው ላይ በማስረጃነት ሊቀርብ የሚችል የእምነት ቃል እንዲሰጡ ወይም ማንኛውም ማስረጃ እንዲያመጡ አይገደዱም በማስገደድ የተገኘ ማስረጃ ተቀባይነት አይኖረውም።
6. የተያዙት ሰዎች በዋስ የመራታት መብት አላቸው ሆኖም በሕግ በተደነገጉ ልዩ ሆኔታዎች መሠረት ፍርድ ቤት ዋስትና ላለመቀበል ወይም በገደብ መፍታትን ጨምሮ በቂ የሆነ የዋስትና ማረጋገጫ እንዲቀርብ ለማዘዝ ይችላል።

አንቀጽ 20
የተከሰሱ ሰዎች መብት

1. የተከሰሱ ሰዎች ክስ ከቀረበባቸው በኋላ ተገቢ በሆነ አጭር ጊዜ ውስጥ በመደበኛ ፍርድ ቤት ለሕዝብ ግልፅ በሆነ ችሎት የመስማት መብት አላቸው። ሆኖም የተከራካሪዎችን የግል ሕይወት የሕዝቡን የሞራል ሁኔታና የአገሪቱን ደህንነት ለመጠበቅ ሲባል ብቻ ክርክሩ በዝግ ችሎት ሊሰማ ይችላል።
2. ክስ በቂ በሆነ ዝርዝር እንዲነገራቸውና ክሱን በጽሑፍ የማግኘት መብት አላቸው።
3. ማንኛውም ተከላሽ በፍርድ ሂደት ባለበት ጊዜ በተከሰሱት ወንጀል እንደጥፋተኛ ያለመቆጠር በምስክርነት እንዲቀርቡም ያለመገደድ መብት አላቸው።
4. የተከሰሱት ሰዎች የቀረበባቸውን ማንኛውም ማስረጃ የመመልከት ወይም ምስክሮችቀርበው እንዲሰሙላቸው የመጠየቅ መብት አላቸው። እንዲሁም ለመከላከል የሚያስችላቸው ማንኛውም ማስረጃ የማትረብ ወይም እንዲቀርብላቸው የማይረገግ ምስክሮቻቸው ቀርበው እንዲሰሙላቸው የመጠየቅ መብት አላቸው።
5. የተከሰሱ ሰዎች በመረጡት የሕግ ጠበቃ የመወከል ወይም ጠበቃ የማቆም አቅም በማጣታቸው ፍትህ ሊጓደል የሚችልበት ሁኔታ ሲያጋጥም ከመንግሥት ጠበቃ የማግኘት መብት አላቸው።
6. ክርክሩ በሚታይበት ፍርድ ቤት በተሰጠባቸው ትዕዛዝ ወይም ፍርድ ላይ ስልጣን ላለው ፍርድ ቤት ይግባኝ የማትረብ መብት አላቸው።
7. የፍርዱ ሂደት በማይገባቸው ቋንቋ በሚካሄድበት ጊዜ በመንግሥት ወጪ ክርክሩ እንዲተረጎምላቸው የመጠየቅ መብት አላቸው።

አንቀጽ 21
በጥበቃ ስር ያሉና በፍርድ የታሰሩ ሰዎች መብት

1. በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሰሩ ሰዎች ሰብአዊ ክብራቸውን በሚጠብቁ ሁኔታዎች የመያዝ መብት አላቸው።
2. ከትዳር ጓደኛቸውና ከቅርብ ዘመዶቻቸው፣ ከሀይማኖት አማካሪያቸው፣ ከሃኪማቸውና ከሕግ አማካሪያቸው ጋር ለመገናኘትና እንዲገቡባቸው ፅድል የማግኘት መብት አላቸው።

አንቀፅ 22

የወንጀል ሕግ ወደኋላ ተመልሶ የማይሰራ ስለመሆኑ

1. ማንኛውም ሰው የወንጀል ክስ ሲቀርብበት የከተሰበትን ድርጊት በተፈፀመበት ጊዜ ድርጊቱን መፈፀሙን ወይም አለመፈፀሙ ወንጀል መሆኑ በሕግ የተደነገገ ካልሆነ በስተቀር ሊቀጣ አይችልም። እንዲሁም ወንጀሉ በተፈፀመ ጊዜ ለወንጀሉ ተፈጻሚ ከነበረው የቅጣት ጣሪያ በላይ የከበደ ቅጣት በማንኛው ሰው ላይ አይወሰንም።
2. የዚህ አንቀፅ ንዑስ ቁጥር 1 ድንጋጌ ቢኖርም ድርጊቱ ከተፈፀመ በኋላ የወጣ ሕግ ለተከላከለ ወይም ለተቀጣው ሰው ጠቃሚ ሆኖ ከተገኘ ከድርጊቱ በኋላ የወጣው ሕግ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

አንቀፅ 23

በአንድ ወንጀል ድጋሚ ቅጣት ስለመከልከል

ማንኛውም ሰው በወንጀልኛ መቅጫ ሕግና ሥነሥርዐት ወይም አግባብ ባላቸው ሌሎች ሕጎች መሠረት ተከሶ የመጨረሻ በሆነ ውሣኔ ጥፋተኛነቱ በተረጋገጠበት ወይም በነፃ በተለቀቀበት ወንጀል እንደገና አይከሰስም ወይም አይቀጣም።

አንቀፅ 24

የክብርና የመልካም ስም መብት

1. ማንኛውም ሰው በማንኛውም ሥፍራ በሰብአዊ ፍጡርነቱ እወቅና የማግኘት መብት አለው።
2. ማንኛውም ሰው ሰብዐዊ ክብሩንና መልካም ስሙ የመከበር መብት አለው።
3. ማንኛውም ሰው የራሱን ሰብአዊና ከሌሎች ዜጎች መብቶች ጋር በተጣጣመ ሁኔታ በነፃ የማሳደግ መብት አለው።

አንቀፅ 25

የእኩልነት መብት

ሁሉም ሰዎች በሕግ ፊት እኩል ናቸው። በመካከላቸው ማንኛውም አይነት ልዩነት ሳይደረግ በሕግ እኩል ጥበቃ ይደረግላቸዋል። በዚህ ረገድ በዘር፣ በብሔር፣ በብሔረሰብ፣ በቀለም፣ በጾታ፣ በቋንቋ፣ በሃይማኖት፣ በፓለቲካ፣ በማህበራዊ አመጣጥ፣ በሀብት፣ በትውልድ፣ ወይም በሌላ አቋም ምክንያት ልዩነት ሳይደረግ ሰዎች ሁሉ እኩልና ተጨባጭ የሕግ ዋስትና የማግኘት መብት አላቸው።

አንቀፅ 26

የግል ሕይወት የመከበርና የመጠቀም መብት

1. ማንኛውም ሰው የግል ሕይወቱ፣ ግላዊነቱ የመከበር መብት አለው። ይህ መብት መኖሪያ ቤቱ ሰውነቱና ንብረቱ ከመበርበር እንዲሁም በግል ይዞታው ያለ ንብረት ከመያዝ የመጠበቅ መብትን ያካትታል።
2. ማንኛውም ሰው በግል የሚፀፋቸውና የሚገገፋቸው በፖስታ የሚልካቸው ደብዳቤዎች እንዲሁም በቴሌፎን፣ በቴሌቪዥንና በኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች የሚያደርጋቸው ግንኙነቶች አይደረፉም።
3. የመንግሥት ባለስልጣኖች እነዚህን መብቶች የማክበርና የማስከበር ግዴታ አለባቸው። አስገዳጅ ሁኔታዎች ሲፈጠሩና ብሔራዊ ደህንነትን፣ የሕዝብ ሰላምን፣ ወንጀልን በመከላከል፣ ጤናንና የሕዝብን የሞራል ሁኔታ ለመጠበቅ ወይም የሌሎችን መብትና ነፃነቶች በማስከበር ዓላማዎች ላይ በተመሠረቱ ዝርዝር ሕጎች መሠረት ካልሆነ በስቀር የእነዚህ መብቶች አጠቃቀም ሊገደብ አይችልም።

አንቀፅ 27

የሃይማኖት፣ የህሊናና የእምነት ነፃነት

1. ማንኛውም ሰው የማሰብ፣ የሕሊና የሃይማኖት ነፃነት አለው። ይህ መብት ማንኛውም ሰው የመረጠውን ሃይማኖት ወይም እምነት መያዝ ወይም የመቀበል ሃይማኖቱንና እምነቱን ለብቻ ወይም ከሌሎች ጋር በመሆን በይፋ ወይም በግል የማምለክ የመከተል የመተግበር የማስተማር ወይም የመግለፅ መብትን ያካትታል።
2. በፌዴራል ሕገ መንግሥት አንቀፅ 90 ንዑስ አንቀፅ 2 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የሃይማኖት ተከታዮች ሃይማኖታቸውን ለማስፋፋትና ለማደራጀት የሚያስችሏቸውን የሃይማኖት ትምህርትና የአስተዳደር ተቋማት ማቋቋም ይችላሉ።
3. ማንኛውም ሰው የሚፈልገውን እምነት ለመያዝ ያለውን ነፃነት በሃይል ወይም በሌላ ሁኔታ በማስገደድ መገደብ ወይም መከልከል አይቻልም።
4. ወላጆችና ሌሎች ሞግዚቶች በእምነታቸው መሠረት የሃይማኖታቸውንና የመልካም ስነምግባር ትምህርት በመስጠት ልጆቻቸውን የማሳደግ መብት አላቸው።
5. ሃይማኖትና እምነትን የመግለፅ መብት ሊገደብ የሚችለው የሕዝብን ደህንነት፣ ሰላምን፣ ጤናን፣ ትምህርትን፣ የሕዝብን የሞራል ሁኔታ የሌሎች ዜጎች መሰረታዊ መብቶች፣ ነፃነቶችና መንግስት ከሃይማኖት ነፃ መሆኑን ለማረጋገጥ በሚወጡ ሕጎች ይሆናል።

አንቀጽ 28

በስብዕና ላይ ስለሚፈፀሙ ወንጀሎች

ኢትዮጵያ ባፀደቀቻቸው ዓለም አቀፍ ስምምነቶችና በሌሎች የሀገሪቱ ሕጎች ላይ ሰው ልጆች ላይ የሚፈፀሙ ወንጀሎች፣ ተብለው የተወሰኑትን ወንጀሎች በተለይ የሰው ዘር ማጥፋት፣ ያለፍርድ የሞት ትግት እርምጃ የመውሰድ፣ በእስገዳጅ ሰውን የመሰወር ወይም ኢሰብአዊ የድብደባ ድርጊቶችን በፈፀሙት ሰዎች ላይ ክስ ማትረብ በይርጋ አይታገድም። በሕግ አውጭው ክፍልም ሆነ በማንኛውም የመንግሥት አካል ውሳኔዎች በምህረት በይቅርታ አይታለፍም።

ክፍል ሁለት

ዲሞክራሲያዊ መብቶች

አንቀጽ 29

የአመለካከት፣ ሀሳብን በነፃ የመያዝና የመግለፅ መብት

1. ማንኛውም ሰው ያለምንም ጣልቃ ገብነት የመሰለውን አመለካከት ለመያዝ ይችላል።
2. ማንኛውም ሰው ያለምንም ጣልቃ ገብነት ሀሳቡን የመግለፅ ነፃነት አለው። ይህ ነፃነት በአገር ውስጥም ሆነ ከአገር ውጭ ወሰን ሳይደረግበት በቃልም ሆነ በጽሁፍ ወይም በህትመት፣ በስነጥበብ መልክ ወይም በመረጠው በማንኛውም የማሰራጨ ዘዴ፣ ማንኛውም አይነት መረጃና ሀሳብን የመሰብሰብ የመቀበልና የማሰራጨት ነፃነቶችን ያካትታል።
3. የፕሬስና የሌሎች መገናኛ ብዙሃን እንዲሁም የሥነጥበብ ፈጠራ ነፃነት ተረጋግጧል።
 የፕሬስ ነፃነት በተለይ የሚከተሉትን መብቶች ያጠቃልላል።
 ሀ. የቅድሚያ ምርምራ በማንኛውም መልኩ የተከለከለ መሆኑ፣
 ለ. የሕዝብን ጥቅም የሚመለከት መረጃ የማግኘት መሆኑ፣
4. ለዲሞክራሲያዊ ሰርዐት አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎች ሀሳቦችና አመለካከቶች በነፃ መሸራሸራቸውን ለማረጋገጥ ሲባል ፕሬስ በተቋምነቱ የአሰራር ነፃነትና የተለያዩ አስተያየቶች የማስተናገድ ችሎታ እንዲኖረው የሕግ ጥበቃ ይደረግለታል።
5. በክልሉ ውስጥ በመንግሥት ገንዘብ የሚካሄደው ወይም በመንግሥት ቁጥጥር ስር ያሉ መገናኛ ብዙሃን የተለያዩ አስተያየቶችን ለማስተናገድ በሚያስችለው ሁኔታ እንዲመራ ይደረጋል።

6. እነዚህ መብቶች ገደብ ሊጣልባቸው የሚችለው * የሃሳብና መረጃ የማግኘት ነፃነት በአስተሳሰባዊ ይዘቱና ሊያስከትል በሚችለው አስተሳሰባዊ ውጤት ሊገታ አይገባውም። በሚል መርህ ላይ ተመስርተው በሚወጡ ህጎች ብቻ ይሆናል። የወጣቶችን ደህንነት የሰውን ክብርና መልካም ስም ለመጠበቅ ሲባል ህጋዊ ገደቦች በእነዚህ መብቶች ላይ ሊደነገጉ ይችላሉ። የጦርነት ቅስቀሳዎች እንዲሁም ሰብሳቢ ክብርን የሚነኩ የአደባባይ መግለጫዎች በህግ የሚከለክሉ ይሆናል።
7. ማንኛውም ሰው ከላይ በተጠቀሱት መብቶች አጠቃቀም ረገድ የሚጣሉ ሕጋዊ ገደቦች ጥሶ ከተገኘ በህግ ተጠያቂ ሊሆን ይችላል።

አንቀጽ 30

የመሰብሰብ፣ ሰላማዊ ሰልፍ፣ የማድረግ ነፃነትና አቤቱታ የማቅረብ መብት

1. ማንኛውም ሰው ከሌሎች ጋር በመሆን መሃሪያ ሳይዝ በሰላም የመሰብሰብ ሰላማዊ ሰልፍ የማድረግ ነፃነትና አቤቱታ የማቅረብ መብት አለው። ከቤት ውጪ የሚደረጉ ስበሰባዎችና ሰላማዊ ሰልፎች በሚንቀሳቀሱባቸው ቦታዎች በሕዝብ እንቅስቃሴ ላይ ችግር እንደይፈጥሩ ለማድረግ ወይም በመካሄድ ላይ ያለ ስብሰባ ወይም ሰላማዊ ሰልፍ ሰላምን ዲሞክራሲያዊ መብቶችንና የሕዝብን የሞራል ሁኔታ እንዳይጥሱ ለማስጠበቅ አግባብ ያላቸው ስርዓቶች ሊደነገጉ ይችላሉ።
2. ይህ መብት የወጣቶችን ደህንነት የሰውን ክብርና መልካም ስምን ለመጠበቅ የጦርነት ቅስቀሳዎች እንዲሁም ሰብአዊ ክብርን የሚነኩ የአደባባይ መግለጫዎችን ለመከላከል ሲባል በሚወጡ ክሶች መሠረት ተጠያቂ ከመሆን አያድገም።

አንቀጽ 31

የመደራጀት መብት

ማንኛውም ሰው ለማንኛውም ዓላማ በማህበር የመደራጀት መብት አለው። ሆኖም አግባብ ያለውን ሕገ መንግሥታዊ ሥርዓቱን በህገ ወጥ መንገድ ለማፍረስ የተመሰረተ ወይም የተጠቀሱትን ተግባራት መንገድ የሚያራምዱ ድርጅቶች የተከለከሉ ይሆናሉ።

አንቀፅ 32

የመዘዋወር ነፃነትና የመኖሪያ ቦታ የመመስረት መብት

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግሥት አንቀፅ 32 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፤

ማንኛውም የክልሉ ነዋሪ ወይም በህጋዊ መንገድ በክልሉ ውስጥ የሚገኝ ሰው በመረጠው የክልሉ አካባቢ የመዘዋወርና መኖሪያ ቦታ የመመስረት፣ ሰርቶ የመኖር፣ ሀብት ንብረት የማፍራት፣ የመሸጥ፣ የማስተላለፍ፣ የማውረስ እና የመያዝ እንዲሁም በራሱ ጊዜ ከክልሉ የመውጣት መብት አለው።

አንቀፅ 33

የጋብቻ፣ የግልና የቤተሰብ መብቶች

1. በሕግ ከተወሰነው የጋብቻ ዕድሜ የደረሱ ወንዶችና ሴቶች በዘር በብሔር ብሔረሰብ በሃይማኖት ወይም በሌሎች ምክንያቶች ልዩነት ሳይደረግባቸው የማግባትና ቤተሰብ የመመስረት መብት አላቸው። በጋብቻ አፈፃፀም፣ በጋብቻ ዘመንና በፍቺ ጊዜ ዕኩል መብት አላቸው። በፍቻም ጊዜ የልጆች መብትና ጥቅም እንዲከበር የሚያደርጉ ድንጋጌዎች ይደነገጋሉ።
2. ጋብቻ በተጋቢዎች ነፃና ሙሉ ፈቃደኝነት ላይ ብቻ ይመሰረታል።
3. ቤተሰብ የሕብረተሰብ የተፈጥሮ መሠረታዊ መነሻ ነው ከሕብረተሰቡና ከመንግሥት ጥበቃ የማግኘት መብት አለው።
4. በባህል በተለይ በሚዘረዘረው መሠረት በሃይማኖታዊ ወይም በባህላዊ ሥርአቶች ላይ ተመስርተው ለሚፈፀሙ ጋብቻዎች እውትና የሚሰጥ ሕግ ሊወጣ ይችላል።
5. ይህ ሕገ መንግሥት የግል የቤተሰብ ሕግን በተመለከተ በተከራካሪዎች ፈቃድ በሃይማኖታዊ በባህላዊ ሥርዐት መሠረት መዳኘትን አይከለክልም ዝርዝሩ በሕግ ይወሰናል።

አንቀፅ 34

የሴቶች መብት

1. ሴቶች ይህ ሕገ መንግሥት በአረጋገጠላቸው መብቶችና ጥበቃዎች በመጠቀም ረገድ ከወንዶች ጋር እኩል መብት አላቸው።
2. ሴቶች በዚህ ሕገመንግሥት በተደነገገው መሠረት በጋብቻ ከወንዶች ጋር እኩል መብት አላቸው።

3. ሴቶች በበታችነትና በልዩነት ሲታዩ በመቆየታቸው ምክንያት የደረሰባቸውን የታሪክ ጠበሳ ከግምት ውስጥ በማስገባት ይህ ጠባሳ እንዲታረምላቸው በተጨማሪ የድጋፍ እርምጃዎች ተጠቃሚ የመሆን መብት አላቸው። ከዚህ አኳያ የሚወሰዱት እርምጃዎች ዓላማ በፓለቲካዊ፣ በማህበራዊና በግል ተቋማት ውስጥ ሴቶች ከወንዶች ጋር በእኩልነት ተወዳዳሪና ተሳታፊ እንዲሆኑ ለማድረግ እንዲቻል ልዩ ትኩረት ለመስጠት ነው።
4. ሴቶች ከጉጅ ልማዳዊ ድርጊቶች ተዕዕና ለመላቀቅ ያላቸውን መብት መንግሥት ማስከበር አለበት። ሴቶችን የሚጨቁኑ ወይም በአካላቸው ወይም በአዕምሮአቸው ላይ ጉዳት የሚያስከትሉ ሕጎች ወገኛና ልማዶች የተከለከሉ ናቸው።
5. ሴቶች የቅጥር፣ የስራ ዕድገት፣ እኩል ክፍያና ጡረታን የማስተላለፍ እኩል መብት አላቸው።
 - ሀ. የወሊድ ፈቃድ ከሙሉ የደመወዝ ክፍያ ጋር የማግኘት መብት አላቸው። የወሊድ ፈቃድ ርዝመት ሴታ የምትሠራውን ሥራ ሁኔታ፣ የሴታን ጤንነት ፣ የሕፃናትና የቤተሰብን ደህንነት ከግምት ውስጥ በማስገባት በሕግ ይወሰናል።
 - ለ. የወሊድ ፈቃድ በሕግ በሚወሰነው መሠረት ከሙሉ የደመወዝ ክፍያ ጋር የሚሰጥ የእርግዝና ፈቃድን ሲጨምር ይችላል።
6. ሴቶች በእርግዝና በወሊድ ምክንያት የሚደርሰባቸውን ጉዳት ለመከላከልና ጤንነታቸውን ለማስጠበቅ የሚያስችል የቤተሰብ ምጣኔ ትምህርት መረጃ እና አቅም የማግኘት መብት አላቸው።
7. ሴቶች ንብረት የማፍራት የማስተዳደር፣ የመቆጣጠር፣ የመጠቀምና የማስተላለፍ መብት አላቸው። በተለይ መሬትን በመጠቀም፣ በማስተላለፍ በማስተዳደርና በመቆጣጠር ረገድ ከወንዶች እኩል መብት አላቸው። እንዲሁም ውርስን በሚመለከት በእኩልነት የመታየት መብት አላቸው።
8. ሴቶች በብሔራዊ ክልሉ የልማት ፓሊሲዎች ዕቅድና በፕሮጀክቶች ዝግጅትና አፈፃፀም በተለይ የሴቶችን ጥቅም በሚነኩ ፕሮጀክቶች ላይ ሀሳባቸውን በተሟላ ሁኔታ እንዲሰጡ የመጠየቅ መብት አላቸው።

አንቀጽ 35
የሕፃናት መብት

1. ማንኛውም ሕፃን የሚከተሉት መብቶች አሉት።
 - ሀ. በህይወት የመኖር፣
 - ለ. ስምና ዜግነት የማግኘት፣
 - ሐ. ወላጆችን ወይም በህግ የማሳደግ መብት ያላቸውን ሰዎች የማወቅና የእነሱንም እንክብካቤ የማግኘት፣

- መ. ጉልበቱን ከሚበዘብዙ ልማዶች የመጠበቅ፣ በትምህርት፣ በጤናውና በደህንነቱ ላይ ጉዳት የሚያደርሱ ሥራዎችን እንዲሰራ ያለመገደድ ወይም ከመሥራት የመጠበቅ፣
- ሠ. በትምህርት ቤቶች ወይም በህጻናት ማሳደጊያ ተቋሞች ውስጥ በአካሉ ላይ ከሚፈፀም ወይም ከጭካኔና ኢሰብአዊ ከሆነ ቅጣት ነፃ የመሆን፣
- 2. ህጻናትን የሚመለከቱ እርምጃዎች በሚወስዱበት ጊዜ በመንግሥታዊ ወይም በግል የበጎ አድራጉት ተቋሞች፣ በፍርድ ቤቶች፣ በአስተዳደር ባለስልጣኖች፣ ወይም በህግ አውጪ አካላት የህጻናት ደህንነት በቀደምትነት መታሰብ አለበት።
- 3. ወጣት አጥፊዎች በማረሚያ ወይም በመቋቋሚያ ተቋሞች የሚገኙ በመንግስት እርዳታ የሚያደጉ ወጣቶች በመንግሥት ወይም የግል እንዲሰማውታን ተቋሞች ውስጥ የሚገኙ ወጣቶች ከአዋቂዎች ተለይተው መያዝ አለባቸው።
- 4. ከጋብቻ ውጭ የሚወለዱ ህጻናት በጋብቻ ውስጥ ከተወለዱ ህጻናት ጋር እኩል መብት አላቸው።
- 5. መንግስት ለእንደሰማውታኑ ልዩ ጥበቃ ያደርግላቸዋል። በጉዲፈቻ የሚያደጉበትን ሥርዓት የሚያመቻቹና የሚያስፉ እንዲሁም ደህንነታቸውንና ትምህርታቸውን የሚያራምዱ ተቋሞች እንዲመሰረቱ ያበረታታል።

አንቀፅ 36

ፍትህ የማግኘት መብት

- 1. ማንኛውም ሰው በፍርድ ሊወሰን የሚገባውን ጉዳይ ለፍርድ ቤት ወይም ለሌላ በህግ የዳኝነት ስልጣን ለተሰጠው አካል የማቅረብ ውሳኔ ወይም ፍርድ የማግኘት መብት አለው።
- 2. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1 የተመለከተው ውሳኔ ወይም ፍርድ፣
 - ሀ. ማንኛውም ማህበር የአባላቱን የጋራ ወይም የግል ጥቅም በመወከል
 - ለ. ማንኛውም ቡድን ወይም ተመሳሳይ ጥቅም ያላቸውን ሰዎች የሚወክል ግለሰብ ወይም የቡድን አባል የመጠየቅና የማግኘት መብት አለው።

የአፋር ሕዝብ የራሱን ዕድል በራስ የመወሰን እስከ መገንጠል መብት

የአፋር ሕዝብ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን እስከ መገንጠል ድረስ ያለው መብት በማናቸውም መልኩ ያለገደብ የተጠበቀ ነው። በዚህ መሠረት የአፋር ሕዝብ።

1. የራሱን ብሔራዊ ማንነት የመጠበቅና የማስከበር፣ ቅርሱንና ታሪኩን የመንከባከብና የማበልፀግ የማሳደግ፣ ባህሉን የመግለፅ የማዳበርና የማስፋፋት መብት አለው።
2. በራስ መልካም ምድራዊ ክልል ውስጥ የራሱን ጉዳይ በራስ የመጨረስ፣ በራስ የማስተዳደርና እንዲሁም በፌዴራላዊ መንግስት ውስጥ በነፃነት፣ ተገቢና ፍትሀዊ የሆነ የውክልና አግባብ ውጤታማ ተሳትፎ ለማድረግ መብት አለው።
3. የአፋር ሕዝብ ራሱን የማስተዳደር መብት፣ ሕዝቡ በሰፈረበት መልካምምድር ራሱን የሚያስተዳደርበት መንግስታዊ ተቋማት የማቋቋምና በፌዴራል መንግስት አስተዳደር ውስጥ ሚዛናዊ ውክልና የማግኘት መብትን ያጠቃልላል።
4. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1 እስከ ንዑስ አንቀፅ 3 የተጠቀሱት መብቶች ታገዱ፣ ተረገጡ፣ ወይም ተሸራረፉ ብሎ ባመነበትና ባንድነት ስር ሆኖ ሊያስተካክላቸው ባልቻለበት ጊዜ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀፅ 39 በተደነገገው መሠረት የራሱን ዕድል በራስ እስከ መገንጠል ድረስ የመወሰን መብቱን ተግባራዊ ያደርጋል።
5. የአፋር ሕዝብ የራሱን ዕድል የመወሰን እስከመገንጠል ድረስ ያለ መብት በሥራ ላይ የሚውለው።
 - ሀ. የመገንጠል ጥያቄ በሕግ አውጭ ምክር ቤት በሁለት ሦስተኛ የድምፅ ድጋፍ ተቀባይነት ማግኘቱ ሲያረጋግጥ
 - ለ. የፌዴራሉ መንግሥት የሕዝብ ምክር ቤቱ የመገንጠል ውሳኔ በደረሰው በሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ የሕዝብ ውሳኔ እንዲያካሂድ ሲያረጋግጥ።
 - ሐ. የመገንጠል ጥያቄ በሕዝብ ውሳኔ በአብዛኛ ድምፅ ሲደገፍ
 - መ. የፌዴራሉ መንግሥት መገንጠሉ ለመረጠውን የአፋር ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት ሥልጣኑን ሲያስረክብ
 - ሠ. በሕግ በሚወስነው መሠረት በፌዴራል መንግሥትና ለመገንጠል የወሰነው የአፋር ብሔራዊ ክልል መንግሥት መካከል የንበረት ክፍፍል ሲደረግ ነው።
6. በዚህ ሕገ መንግሥት ውስጥ “ የአፋር ሕዝብ” ማለት ሰፊ ያለ የጋራ ጠባይ የሚያንፀባርቅ ባህል ወይም ተመሳሳይ ልምዶች ያለው፣ የአፋርኛ ቋንቋ የሚናገር፣ የጋራ ወይም የተዛመደ ህልውና አለኝ ብሎ የሚያምንና በአብዛኛው በተያያዘ መልካምምድር የሚኖር ሕብረተሰብ ነው።

አንቀፅ 38
የንብረት ሙብት

1. ማንኛውም ኢትጵያዊ የግል ንብረት ባለቤት መሆኑ ይከበርለታል፤ ይህ ሙብት የሕዝብን ጥቅም ለመጠበቅ ለሌላ ሁኔታ በሕግ እስካልተወሰነ ድረስ ንብረት የመያዝና በንብረት የመጠቀም፣ ወይም የሌሎችን ዜጎች ሙብቶችን እስካልተቃረኑ ድረስ ንብረት የመሸጥ፣ የማውረስ ወይም ለሌላ መንገድ የማስተላለፍ ሙብቶች ያካትታል።
2. በዚህ አንቀፅ ዓላማ “ የግል ንብረት” ማለት ማንኛውም ኢትጵያዊ ወይም ሕጋዊ ሰውነት በሕግ የተሰጣቸው አገር አቀፋዊ ወይም ክልላዊ ማህበራት፣ ወይም አግባብ ባላቸው ሁኔታዎች በሕግ በተለየ በጋራ የንብረት ባለቤቶች፣ እንዲሁም በተፈቀደላቸው ማህበረሰቦች በፈጠራ ችሎታቸው ወይም በካፒታላቸው ያፈሩት ተጨባጭ የሆነና የተጨባጭነት ጠባይ ሳይኖረው ዋጋ ያለው ውጤት ነው።
3. የገጠርም ሆነ የከተማ መሬትና የተፈጥሮ ሀብት ባለቤትነት ሙብት የመንግስትና የሕዝብ ብቻ ነው። መሬት የማይሸጥ የማይለወጥ የክልሉ ሕዝብ የጋራ ንብረት ነው።
4. የክልሉ አርሶ አደሮች መሬት በነፃ የማግኘትና ከመሬታቸው ያለመነቀል ሙብታቸው የተከበረ ነው። ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
5. በክልሉ የሚገኙ አርብቶ አደሮች ለገጠሽም ሆነ ለእርሻ የሚጠቀሙበት መሬት በነፃ የማግኘት፣ የመጠቀምና ከመሬታቸው ያለመፈናቀል ሙብት ያስከብርላቸዋል። ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
6. የመሬት ባለቤትነት የሕዝብ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የክልሉ መንግሥት ለግል ባለሀብቶች በሕግ የሚወሰን ክፍያ በመሬት የመጠቀም ሙብታቸውን ያስከብርላቸዋል። ዝርዝሩም በሕግ ይወሰናል።
7. ማንኛውም ሰው በጉልበቱ ወይም በገንዘቡ በመሬት ላይ ለሚገነባው ቋሚ ንብረት ወይም ለሚያደርገው ቋሚ መሻሻል ሙሉ ሙብት አለው። ይህ ሙብት የመሸጥ፣ የመለወጥ፣ የማውረስ፣ የመሬት ተጠቃሚነቱ ሲቋረጥ ንብረቱን የማንሳት፣ ባለቤትነቱን የማዛወር ወይም የካሣ ክፍያ የመጠበቅ ሙብትን ያካትታል ዝርዝር አፈፃፀሙ በሕግ ይወሰናል።
8. የግል ንብረት ባለቤትነት ሙብት እንደተጠቀመ ሆኖ የክልሉ መንግሥት ለሕዝብ ጥቅም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ተመጣጣኝ ካሳ በቅድሚያ በመክፈል የግል ንብረቱን ለመውሰድ ይችላል።

የኢኮኖሚያዊ፣ የማሕበራዊና የባህል መብቶች

1. ማንኛውም የክልሉ ነዋሪና በክልሉ ውስጥ ለመኖር የሚፈልግ ኢትዮጵያዊ በክልሉ ውስጥ በማንኛውም የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የመሰማራትና ለመተዳደሪያው የመረጠውን ሥራ የመሥራት መብት አለው።
2. ማንኛውም የክልሉ ነዋሪ መተዳደሪያውን ሥራውንና መያወን የመምረጥ መብት አለው።
3. የክልሉ ነዋሪዎች ሁሉ በመንግሥት ገንዘብ በሚካሄደው ማህበራዊ አገልግሎት በእኩልነት የመጠቀም መብት አላቸው።
4. የክልሉ መንግሥት የጤና፣ የትምህርትና ሌሎች ማህበራዊ አገልግሎቶችን ለሕዝብ ለማቅረብ በየጊዜው እየጨመረ የሚሄድ ሀብት ይመደባል።
5. የክልሉ መንግስት የአካልና የአዕምሮ ጉዳተኞችን፣ አረጋዊያንና ያለወላጅ ወይም ያለአሳዳጊ የቀሩ ሕፃናትን ለማቋቋምና ለመርዳት የክልሉ ኢኮኖሚ አቅም በፈቀደው ደረጃ እንክብካቤ ያደርጋል።
6. የክልሉ መንግሥት ለሥራ አዎችና ለችግረኞች ሥራ ለመፍጠር የሚያስችል ፓሊሲ ይከተላል እንዲሁም በሚካሄደው የሥራ ዘርፍ ውስጥ የሥራ ዕድል ለመፍጠር የሥራ ኘሮግራሞችን ያወጣል ኘሮጅክቶችን ያካሂዳል።
7. የክልሉ መንግሥት የክልሉ ነዋሪዎች ጠቃሚ ሥራ የማግኘት ዕድላቸው እየሰፋ እንዲሄድ ለማድረግ አስፈላጊ እርምጃዎችን ይወስዳል።
8. አርብቶ አደሮችና ገበሬዎች በየጊዜው እየተሻሻለ የሚሄድ ኑሮ ለመኖር የሚያስችላቸውን ለብሔራዊ ሃብት ካደረጉት የምርት አስተዋፅኦ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ተገቢ ዋጋ ለምርት ወጤቶቻቸው የማግኘት መብት በሚተልምበት ጊዜ በዚህ ዓላማ መመራት አለበት።
9. የክልሉ መንግሥት የባህልና የታሪክ ቅርሶችን የመንከባከብና ስነ ጥበብና ለስፓርት መስፋፋት አስተዋፅኦ የማድረግ ሃላፊነት አለበት።
10. የክልሉ አርብቶ አደሮችና አርሶ አደሮች የብድር አገልግሎት እንዲሁም ለእንሰሳት እርባታና ግብአቶች ያመች ዘንድ መንገድ፣ ገበያና ሌሎች መሠረተ ልማቶች እንዲዘረጉ ልዩ ጥረት ያደርጋል።

አንቀጽ 40
የሠራተኛ መብት

1. የፋብሪካና የአስተዳዳሪ ሠራተኞች የእርሻ ሠራተኞች፣ ገበሬዎች ሌሎች የገጠር ሠራተኞች ከተወሰነ የኃላፊነት ደረጃ በታች ያሉና የሥራ ጠባያቸው የሚፈቅድላቸው የመንግሥት ሠራተኞች
 - ሀ. የሥራና የኢኮኖሚ ሁኔታዎችን ለማሻሻል በማህበር የመደራጀት መብት አላቸውቸ ይህ መብት የሠራተኛ ማህበራትንና ሌሎች ማህበራትን የማደራጀት ከአሰሪዎችና ጥቅማቸውን ከሚነኩ ሌሎች ድርጅቶች ጋር የመደራደር መብትን ያካትታል።
 - ለ. በንዑስ አንቀጽ 1/1/ የተመለከተው የሠራተኛ ክፍሎች ሥራ የማቆምን ጨምሮ ቅሬታ የማሰማት መብት አላቸው።
 - ሐ. በንዑስ አንቀጽ 1/ሀ/ እና 1/ለ/ መሠረት እውቅና ባገኙት መብቶች ለመጠቀም የሚችሉት የመንግሥት ሠራተኞች በሕግ ይወሰናሉ።
 - መ. ሴቶች ሠራተኞች ለተመሳሳይ ሥራ ተመሳሳይ ክፍያ የማግኘት መብታቸው የተጠበቀ ነው።
2. ሠራተኞች በአግባቡ የተወሰነ የሥራ ዕረፍት፣ የመዝናኛ ጊዜ በየጊዜው ከክፍያ ጋር የሚሰጡ የእረፍት ቀኖች ደመወዝ የሚከፈልባቸው የሕዝብ በዓላት እንዲሁም ጤናማና አደጋ የማያደርስ የሥራ አካባቢ የማግኘት መብት አላቸው።
3. እነዚህን መብቶች ተግባራዊ ለማድረግ የሚወጡ ሕጎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1/1/ መሠረት እውቅና ያገኙትን መብቶች ሳይቀነሱ የተጠቀሱት ዓይነት የሠራተኛ ማህበራት ስለሚቋቋሙበትና የጋራ ድርድር ስለሚካሄድበት ሥርዐት ይደነገጋል።

አንቀጽ 41
የልማት መብት

1. የክልሉ ነዋሪዎች የኑሮ ሁኔታዎችን የማሻሻልና የማያቋርጥ ዕድገት የማግኘት መብታቸው የተጠበቀ ነው።
2. የክልሉ ነዋሪዎች በብሔራዊ ልማት የመሳተፍ በተለይም አባል የሆኑበትን ማህበረሰብ በሚመለከቱ ፓሊሲዎችንና ኘርጅክቶች ላይ ሀሳባቸውን እንዲሰጡ የመጠየቅ መብት አላቸው።
3. የልማት እንቅስቃሴ ዋና ዓላማ የክልሉን ነዋሪዎች ዕድገትን ሠረታዊ ፍላጎት ማሟላት ይሆናል።

አንቀጽ 42

የአካባቢ ደህንነት መብት

1. የክልሉ ነዋሪዎች ንዑህና ጤናማ በሆነ አካባቢ የመኖር መብት አላቸው።
2. የክልሉ መንግሥት በሚያካሄዳቸው ንግግራቶች ምክንያት የተፈናቀሉ ወይም ኑሮአቸው የተነካባቸው ሰዎች ሁሉ በመንግሥት በቲ ዕርዳታ ወደ ሌላ አካባቢ መዘዋወርን ጨምሮ ተመጣጣኝ የሆነ ገንዘብ ወይም ሌላ አማራጭ ማሻሻያ የማግኘት መብት አላቸው።

ምዕራፍ አራት

የክልሉ መንግሥት አደረጃጀትና የስልጣን ክፍፍል

አንቀጽ 43

የክልሉ አስተዳደር እርከኖች

1. ክልሉ በቀበሌ፣ በወረዳ ወይም በከተማ እንዲሁም በክልል ምክር ቤት የተዋቀረ ነው። ይሁን እንጂ የክልሉ ምክር ቤት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ሌሎች የአስተዳደር እርከኖች ሊያዋቅርና ስልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን ይችላል።
2. የክልሉ ነዋሪ የሆነው የአርጎባ ህዝብ የልዩ ወረዳ ውክልና በዚህ ህገ መንግስት ተረጋግጧል።

አንቀጽ 44

የክልሉ መንግሥት የሥልጣን አካላት

1. የክልሉ መንግሥት ህግ አውጪ አካል የክልሉ ምክር ቤት ሲሆን የብሔራዊ ክልላዊ መንግስቱ ክፍተኛ የስልጣን አካል ሆኖ ተጠሪነቱ ለወከለው ህዝብ ነው።
2. የክልሉ ክፍተኛ የህግ አስፈጻሚ አካል የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ሲሆን ተጠሪነቱም ለክልሉ ምክር ቤት ነው።
3. የክልሉ የዳኝነት ስልጣን ለክልሉ ፍርድ ቤቶች ብቻ ነው።

የክልሉ መንግስት ስልጣንና ተግባር

1. በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግስት ውስጥ በግልጽ ተለይተው ለፌዴራሉ መንግሥት ወይም ለፌዴራሉ መንግስትና ለክልሉ መንግስት በጋራ ከተሰጡት ሥልጣንና ተግባራት ውጭ ያለ ማናቸውም ሥልጣንና ተግባር የክልሉ መንግስት ተግባር ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የሰፈረው አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ክልላዊ መንግስቱ
 - ሀ. የክልሉን የኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ልማት ፖሊሲ፣ ስትራቴጂ ዕቅድ ያወጣል ያስፈጽማል።
 - ለ. የክልሉን ህገ መንግሥትና ሌሎች ህጎችን ያወጣል ያስፈጸማል።
 - ሐ. የፌዴራሉ መንግሥት በሚያወጣው ህግ መሠረት መሪነትና የተፈጥሮ ሃብትን ያስተዳድራል።
 - መ. ራስን በራስ ማስተዳደር ዓላማ ያደረገ ክልላዊ መስተዳድር ያዋቅራል የህግ የበላይነት የሠፈነበትን ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ይገነባል። የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግሥት ይህንን ህገ መንግስት ይጠብቃል፣ ይከታተላል።
 - ሠ. በክልሉ ውስጥ መሠረታዊ የእንስሳት ሀብት ልማትና ግዞቭ ልማት በአጠቃላይ በግብርና ልማት ስራዎች ላይ ልዩ ትኩረት ይሰጣል። ስራዎቹ በአግባቡ መከናወናቸውን ይከታተላል ይቆጣጠራል።
 - ረ. የክልሉን መስተዳድር ሠራተኞች አስተዳደርና የሥራ ሁኔታዎች በተመለከተ ህግ ያወጣል ያስፈጽማል፣ ይህን በማያስፈጽምበት ጊዜ የሀገሪቱን የትምህርት የስልጣናና የልምድ መመዘኛዎች ግምት ውስጥ ማስገባት ይኖርበታል።
 - ሰ. የክልሉን ፖሊስ ኃይል ያደራጃል ይመራል የክልሉን ሠላምና ፀጥታ ይጠብቃል።
 - ሸ. የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግሥት አንቀጽ 28ንዑስ አንቀጽ 1 እና የዚህ ህገመንግሥት አንቀጽ 28 ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው በህግ መሠረት ምህረት ወይም ይቅርታ ያደርጋል።
 - ቀ. ለክልሉ በተወሰነው የገቢ ምንጭ ግብርና ሌሎች ታክሶች ይጥላል ይሰበስባል የክልሉን በጀት ያዘጋጃል ያፀድቃል ያስተዳድራል።
 - በ. በክልል መስተዳድርና በድርጅት ተቀጣሪዎች ላይ የስራ ግብር ይጥላል ይሰበስባል።
 - ተ. የመሬት መጠቀሚያ ክፍያን ይወስናል ይሰበስባል።
 - ቸ. የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ይጥላል ይሰበስባል።

- ኒ. በክልሉ በግል ባለቤትነት ሥር ካሉ ቤቶችና ሌሎች ንብረቶች በሚገኝ ገቢ ላይ ግብር ይጥላል ይሰበሰባል በክልል መስተዳድሩ ባለቤትነት ሥር ባሉ ቤቶችና ሌሎች ንብረቶች ላይ ኪራይ ያስከፍላል።
- ኘ. በክልል መስተዳድር ባለቤትነት ሥር ከሚገኙ የልማት ድርጅቶች ላይ የንግድ ትርፍ የሥራ ግብር፣ የሽያጭና ኤክሳይዝ ታክስ በህጉ መሠረት ይሠበሰባል።
- ሠ. ከፌዴራል መንግስት ጋር
 - 1. ጋራ ከሚያቋቁማቸው የልማት ድርጅቶች የሚገኘውን የንግድ ትርፍ ግብር የሥራ ግብር የሽያጭና የኤክሳይዝ ታክስ በህጉ መሠረት ይካፈላል።
 - 2. ከድርጅቶች የንግድ ትርፍና ላይና ከባለአክሲዮኖች የትርፍ ድርሻ ላይ ግብርና የሽያጭ ታክስ በህጉ መሠረት ይካፈላል።
 - 3. ከከፍተኛ የማዕድን ስራዎችና ከማንኛውም የፔትሮሊየምና የጋዝ ሥራዎች የሚገኘውን የገቢ ግብርና የሮያሊቲ ክፍያዎች በህጉ መሠረት ይካፈላል።
- አ. በክልል መስተዳድሩ አካላት ከሚሰጡ ፈቃዶችና አገልግሎቶች የሚመነጨ ክፍያዎችን ይወሰናል ይሰበሰባል።
- ከ. ከደን የሚገኝ የሮያሊቲ ክፍያን ይወሰናል።
- ወ. በክልሉ ውስጥ ማንኛውም የተፈጥሮ አደጋ ሲያጋጥም ወይም የህዝብን ጤንነት አደጋ ላይ የሚጥል በሽታ ሊከሰት የአስቸኳይ ጊዜ አወጅ አውጥቶ በስራ ላይ ያውላል።

ምዕራፍ አምስት
ስለ ክልሉ ም/ቤት

አንቀጽ 46
ስለክልሉ ምክር ቤት አባላት

- 1. የክልሉ ምክር ቤት አባላት ነፃ ቀጥተኛ ትክክለኛ በሆነና ድምፅ በሚሰጥ በሚሰጥበት የምርጫ ሥርዓት በየአምስት ዓመቱ በህዝብ ይመረጣሉ።
- 2. የምክር ቤቱ አባላት በአንድ የምርጫ ክልል ውስጥ ከሌሎች ተወዳዳሪዎች መካከል አብላጫ ድምፅ ያገኙ ተወዳዳሪ አሸናፊ በሚሆንበት የምርጫ ሥርዓት ይመረጣሉ። ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
- 3. የምክር ቤቱ አባላት የመላው የክልሉ ህዝብ ተወካዮች ናቸው። ተገዥነታቸውም
 - ሀ. ለህገ መንግሥቱ፣
 - ለ. ለመረጣቸው ህዝብና
 - ሐ. ለህሊና ብቻ ይሆናሉ።

4. ማንኛውም የምክር ቤቱ አባል በምክር ቤቱ ውስጥ በሚሰጠው ድምፅ ወይም አስተያየት ምክንያት አይከሰስም አስተዳደራዊ እርምጃ አይወሰዳበትም።
5. ማንኛውም የክልል ምክር ቤት አባል ከባድ ወንጀል ሲፈጸም እጅ ከፍንጅ ካልተያዘ በስተቀር ያለምክር ቤቱ ፈቃድ አይያዝም በወንጀል አይከሰስም።
6. ማንኛውም የምክር ቤቱ አባል የመረጠው ህዝብ አመኔታ ባጣባት ጊዜ በህጥ መሠረት ከምክር ቤት አባልነት ይወገዳል።

አንቀፅ 47

የክልሉ ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

1. የክልሉ ምክር ቤት በዚህ ህገ መንግስት መሠረት የክልሉ ህግ አውጪ አካል ነው።
2. የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ህገ መንግስት ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ በብሔራዊ ክልሉ የውስጥ ጉዳዮች ላይ የበላይ የፖለቲካ ስልጣን ባለቤት ነው።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ድንጋጌዎች ስር የሰፈረው አጠቃላይ ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ በተለይ የሚከተሉት ስልጣንና ሃላፊነቶች ይኖሩታል።
 - ሀ. በዚህ ህገመንግሥት መሠረት የፌደራሉን ህገመንግስትና ሌሎች ህጎችን የማይጸረፍ ልዩ ልዩ ህጎች ያወጣል።
 - ለ. የህዝብን ብዛት የክልሉን ስፋትና ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ አመት ውስጥ በማሰገባት በክልሉ የውስጥ ጉዳዮች ላይ የበላይ የፖለቲካ ስልጣን ባለቤት ነው።
 - ሐ. የፌደራሉ መንግስት ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ከአጉራባች ብሔራዊ ክልላዊ መንግስታት ጋር የሚደረጉ ስምምነቶችን ያወድቃል።
 - መ. የራሱን አፈገብኤና ምክትል አፈገብኤ ይመርጣል። ለምክር ቤቱ ሥራ የሚያስፈልጉትን ቋሚና ጊዜያዊ ኮሚቴዎች ይሰይማሉ።
 - ሠ. ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ርዕሰ መስተዳድሩን በምርጫ ይሰይማል በርዕሰ መስተዳድሩ አቅራቢነት የክልሉን ምክትል መስተዳድርና የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት ሹመት ያወድቃል።
 - ረ. በርዕሰ መስተዳድሩ አቅራቢነት የክልሉን ጠቅላይ ፍ/ቤት ኘሬዝዳንት፣ ምክትል ኘሬዝዳንት፣ ዋና አዲተርና ምክትል ዋና አዲተርን ይሾማል።
 - ሰ. የክልል፣ የዞንና የወረዳ የዳኝነት አካላትን ያቋቁማል።
 - ሸ. የአዲትና የቁጥጥር አካሉን ያቋቁማል።
 - ቀ. በህጥ መሠረት ምህረት ያደርጋል።
 - በ የክልሉን ሠላምና ዐጥታ ለመጠበቅ የሚያስፈልጉ መመሪያዎች ያወጣል የዐጥታና የፖሊስ ሃይሉን ያቋቁማል።
 - ተ. የብሔራዊ ክልሉን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ኘሮግራሞች ያወድቃል።

- ቸ. የብሔራዊ ክልሉን የገቢ ምንጮች የሚመለከቱ ህጉች ያወጣል የክልሉን በጀት መርምሮ ያወድቃል።
- ኘ. ለማህበራዊ አገልግሎቶች መስፋፋት ለኢኮኖሚያዊ ልማት መፋጠንና ለዲሞክራሲያዊ ስልጣን ግንባታ አስፈላጊ የሆኑ ተቋማትን ያቋቁማል።
- ሻ. ለክልሉ መንግስት በተከለለው የገቢ ምንጭ በክልሉ ውስጥ ግብርና ታክስ ይጥላል።
- አ. የክልል መስተዳድሩን የሠራተኛ አስተዳደር የሥራ ሁኔታዎች በተመለከተ ህግ ያወጣል።
- ከ. በዚህ ህገ መንግስት አንቀጽ 47 ንዑስ አንቀጽ 2 (ወ) ሥር ለክልሉ መንግስት በተሰጠው ስልጣን መሠረት የአሰቸካይ ጊዜ አወጅ ያውጃል።
- ወ. በተለይ በግብርና ልማት ስር የእንስሳት ሀብት ልማት እና የግዕዥ ልማት ወዘተ የስራ እንቀሳቃሴዎች በመስተዳድር ምክር ቤቱ እና በቀጥታ ጉዳዩ በሚመለከተው አስፈጻሚ አካል እየተከናወኑ መሆናቸውን ይከታተላል።
- ሀ. የሀገሪቱንና የክልሉን ህገጋተ መንግስታት፣ አዋጆችና ሌሎች ህጉችን በክልሉ ውስጥ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችሉ ዝርዝር የማስፈጸሚያ ደንቦችን ያወጣል።
- ዐ. የክልሉን ርዕሰ መስተዳድርና ሌሎች የክልሉን መንግስት ባለስልጣናት ለጥያቄ ይጠራል። የአስፈጻሚውን አካል አሠራር ይመረምራል።

አንቀጽ 48
ስለ ክልሉ ምክር ቤት

1. የክልሉ ምክር ቤት የራሱ ዕህራት ቤት ይኖረዋል።
2. የዕህራት ቤቱ ሥልጣንና ተግባር በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 49
ስለ ምክር ቤቱ አፈገባኤ አሰያያምና የስራ ዘመን

1. የክልሉ ምክር ቤት አፈገባኤ በዚህ ህገመንግሥት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3 (መ) መሠረት ከምክር ቤቱ አባላት መካከል በምርጫ የሚሰየም ሆኖ ተጠሪነቱ ለክልሉ ምክር ቤት ነው።
2. የአፈገባኤው የሥራ ዘመን የክልሉ ምክር ቤት የሥራ ዘመን ይሆናል።

አንቀፅ 50

የአፈገባኤ ስልጣንና ተግባር

የክልሉ ምክር ቤት አፈገባኤ በዚህ ህገመንግስት መሠረት የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

1. የምክር ቤቱን መደበኛና አስቸኳይ ስብሰባዎች ይጠራል ይመራል።
2. ምክር ቤቱን በሦስተኛ ወገኖች ዘንድ ይወክላል።
3. የምክር ቤቱን ጽሕፈት ቤት ያደራጃል ጠቅላላ የአስተዳደር ሥራዎችን በበላይነት ይመራል።
4. ምክር ቤቱ በአባሎች ላይ እንዲወስድ የወሰነው የዲስፒሊን እርምጃ ያስፈጽማል።
5. በክልሉ ምክር ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

አንቀፅ 51

የምክትል አፈገባኤ ስልጣንና ተግባር

ምክትል አፈገባኤው ተጠሪነቱ ለአፈገባኤውና ለክልሉ ምክር ቤት ሆኖ።

1. በአፈገባኤው ተለይተው የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።
2. አፈገባኤው በማይኖርበት ወይም ሥራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜ ተክቶ ይሠራል።

አንቀፅ 52

የምክር ቤቱ የስብሰባ ጊዜና የሥራ ዘመን

1. የክልሉ ምክር ቤት ቢያንስ በዓመት ሁለት ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል።
2. ከምክር ቤቱ አባላት ውስጥ ከሁለት ሶስተኛው በላይ የሚሆኑት በስብሰባው ላይ ከተገኙ የስብሰባው ምልአተ-ገባኤ ይሆናል። የምክር ቤቱ ውሳኔ በስብሰባው ላይ በተገኙት የምክር ቤቱ አባላት የአብላጫ ድምፅ ይተላለፋል።
3. የክልሉ ምክር ቤት አባላት የሚመረጡት ለአምስት ዓመታት ነው የሥራ ዘመኑ ከማብቃቱ ከአንድ ወር በፊት አዲስ ምርጫ ተካሄዶ ይጠናቀቃል። የቀድሞው ምክር ቤት የሥራ ዘመን በተጠናቀቀ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ አዲስ ምክር ቤት ሥራውን ይጀምራል።
4. ምክር ቤቱ መደበኛ ስብሰባ በማያደርግበት ወቅት አፈገባኤው አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል የክልሉ ርዕሰ መስተዳድር ወይም ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ከአንድ ሶስተኛው በላይ የሚሆኑት አስቸኳይ ስብሰባ እንዲጠራ በጠየቁ ጊዜ አፈገባኤው የምክር ቤቱን ስብሰባ የመጥራት ግዴታ አለበት።

5. የክልሉ ምክር ቤት ስብሰባ በግልጽ ይካሄዳል። ሆኖም ስብሰባው በዝግ እንዲካሄድ በምክር ቤቱ አባላት ወይም በክልሉ አስፈጻሚ አካል በተጠየቀና በምክር ቤቱ አባላት መካከል ከግማሽ የሚሆኑት ጥያቄውን ከደገፉት ምክር ቤቱ ዝግ ስብሰባ ሊደርግ ይችላል።

አንቀጽ 53

የምክር ቤቱ ውሳኔዎችና ውስጣዊ የአሠራር ሥነ ሥርዓቶች

1. በዚህ ህገ መንግስት ውስጥ ተገልጾ በተለይ ካልተደነገገ በስተቀር ማናቸውም ውሳኔዎች የሚተላለፉት በምክር ቤቱ አባላት የአብላጫ ድምፅ ይሆናል።
2. ምክር ቤቱ ውስጣዊ አሠራሩንና የህግ አወጣጡን ሂደት አስመልክቶ ዝርዝር ደንቦችን ሊያወጣና በሥራ ላይ ሊያውል ይችላል።

ምዕራፍ ስድስት

የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የህግ አስፈጻሚ አካል መቋቋም

አንቀጽ 54

የአስፈጻሚነት ሥልጣን

1. የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ከፍተኛ የአስፈጻሚነት ሥልጣን የተሰጠው ለርዕሰ መስተዳድሩና ለመስተዳድር ምክር ቤት ነው።
2. ርዕሰ መስተዳድሩና የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ተጠሪነታቸው ለብሔራዊ ክልሉ ምክር ቤት ነው።
3. የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት በመንግስት ተግባራቸው በጋራ ለሚሰጡት ውሳኔ ለሚፈፀሙት ተግባር የጋራ ኃላፊነት አለባቸው።

አንቀጽ 55

የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት አወቃቀር

1. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ርዕሰ መስተዳድሩ ምክትል ርዕሰ መስተዳድሩ የአስፈጻሚ ቢሮዎች ኃላፊዎችና በህግ በሚወሰነው መሠረት ሌሎች አባላት የሚገኙበት አካል ነው።
2. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ሰብሳቢ ርዕሰ መስተዳድሩ ነው።
3. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ተጠሪነቱ ለርዕሰ መስተዳድሩ ነው።
4. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወሰነው ውሳኔ ለክልሉ ምግብ ተጠሪ ይሆናል።

አንቀፅ 56

የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

የፌዴራሉ ሕገ መንግሥት ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ከዚህ በታች የተመለከቱት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

1. በክልሉ ምክር ቤትና በፌዴራሉ መንግስት የወጡ ህጎችና የተላለፉ ውሳኔዎች በክልሉ ውስጥ በስራ መተርጎማቸውን ያረጋግጣል።
2. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የአስፈጻሚ አካላትና የሌሎች ተቋማት አደረጃጀት ይወስናል። ስራቸውን ይከታተላል በበላይነት ይመራል ይቆጣጠራል።
3. የክልሉ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ልማት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ይነድፋል። ለክልሉ ምክር ቤት አቅርቦ ያፀድቃል የተወሰነውንም ያስፈፅማል።
4. በክልሉ ውስጥ ህግና ስርዕት መከበሩን ያረጋግጣል በህግ መሠረት ይቅርታ ያደርጋል።
5. የክልሉ ምክር ቤት በሚሰጠው ሥልጣን መሠረት ደንቦችና መመሪያዎች ያወጣል።
6. የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ረቂቅ አዘጋጅቶ ለክልል ምክር ቤት ያቀረባል።
7. በዚህ ህገ መንግሥት አንቀፅ 47 ንዑስ አንቀፅ 2 (ወ) ሥር ለክልል ምክር ቤት አስቀድሞ የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ ሊሰበስብ ባልቻለበት ጊዜ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ አውጥቶ በስራ ላይ ያውላል።
8. የክልሉ የአርብቶ አደር የኑሮ ሁኔታ የተሻለና ከፀላ ቀር አሠራር የሚላቀቁበትን ሁኔታ ያመቻቻል።
9. በክልሉ ምክር ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀፅ 57

የከተማ ምክር ቤትን ስለማቋቋም

የክልል ምክር ቤት የከተሞችን የእድገት ደረጃና ልዩነትን ባገናዘበ መልኩ የከተማ ምክር ቤቶችን ያቋቁማል፤ ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።

አንቀፅ 58

የርዕስ መስተዳድሩ አስያየምና የሥራ ዘመን

1. ርዕስ መስተዳድር በክልሉ ምክር ቤት ውስጥ በአብላጫ መቀመጫ ባገኘው የፖለቲካ ድርጅት ወይም ድርጅቶች አቅራቢነት ከክልሉ ምክር ቤት አባላት መካከል በምርጫ ይሰየማል።
2. በዚህ ህገ መንግስት በሌላ አኳኑን ካልተወሰነ በስተቀር የርዕስ መስተዳድሩ የስራ ዘመን የብሔራዊ ክልል ምክር ቤቱ የሥራ ዘመን ነው።

የርዕሰ መስተዳድሩ ስልጣንና ተግባር

1. ርዕሰ መስተዳድሩ የክልሉ መስተዳድር ስራ መሪ፣ የመስተዳድር ምክር ቤቱ ሠብሳቢና የብሔራዊ ክልሉ ርዕሰ መስተዳድር ነው
2. ርዕሰ መስተዳድሩ ተጨሪናቱ ለክልሉ ምክር ቤት ነው።
3. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1 ሥር የሰፈረው አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ርዕሰ መስተዳድሩ።

ሀ. የክልሉን መስተዳድር ምክር ቤት ይመራል ያስተባብራል ይወክላል።

ለ. የክልሉ መንግስት ህግ አውጪና ህግ አስረግጫ አካላት በየበኩላቸው መክረው ያወደቋቸውን አዋጆችና ደንቦች “ በአፋር ነጋሪት ጋዜጣ ” ይታወጃል። ዘንድ በአስራ አምስት ቀናት ውስጥ ፈርሞ ይልካል።

ሐ. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ያወጣቸውን ፓሊሲዎች፣ ደንቦች መመሪያዎችና ውሳኔዎች ተረጎሟቸው ይከታተላል።

መ. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ንሬዝዳንት፣ ምክትል ንሬዝዳንት የክልሉ ዋና አዲተርና ምክትል ዋና አዲተር መርጦ ለክልሉ ምክር ቤት በማቅረብ ያስሾማል።

ሠ. ምክትል ርዕሰ መስተዳድሩን የዘን አስተዳዳሪዎችንና የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት የሆኑ የቢሮ ኃላፊዎችን ሹመት ለክልል ምክር ቤት በማቅረብ ያወድቃል።

ረ. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 3 ፊደል ተራ ቁጥር “መ” እና “ሠ” ሥር የሠፈረው እንደተጠበቀ ሆኖ የክልሉ ምክር ቤት ሊሰበሰብ ባልቻለበት ጊዜና ሁኔታ ከምክትል ርዕሰ መስተዳድሩ ከዘን አስተዳዳሪዎች በመለስ ያሉትንና ከፍ ብሎ የተጠቀሱትን የሥራ ኃላፊዎች በጊዜያዊነት መደቦ ያሰራል።

ሰ. ከክልል መስተዳድር ምክር ቤት አባላት ውጭ የሆኑ የቢሮ ኃላፊዎች ምክትል ቢሮ ኃላፊዎች፣ ኮሚሽነሮች መምሪያ ኃላፊዎችና ሌሎች የሥራ ኃላፊዎች መርጦ ይሾማል።

ሸ. የብሔራዊ ክልሉን ደህንነት ለማስጠበቅና ሕግና ሥርዓትን ለማስከበር የተቋቋሙትን ክልል አቀፍ የፀጥታና የፖሊስ ኃይሎች በበላይነት ይመራል ይቆጣጠራል።

ቀ. በክልሉ የሚገኙትን የበታች የአስተዳደር እርከኖች ሥራ ይመራል፣ ያስተባብራል ይቆጣጠራል።

በ. በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤትና በክልሉ ምክር ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

ተ. ዝርዝሩ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ የሚወጡ ሆኖ አስረገጧቸው እየታዩ በተመረጡ ስፍራዎች የክልል መስተዳድሩን የሚወክሉና

ለወረዳዎች ሁለተኛዊ ድጋፍ የሚሰጡ የአስተዳደር አካባቢ ተጠሪ ጽሕፈት ቤቶች ያቋቁማል። አስተዳዳሪዎችንና ሌሎች የስራ ኃላፊዎችን ይሰይማል።

አንቀጽ 60

የምክትል ርዕሰ መስተዳድሩ ሥልጣንና ተግባር

1. ምክትል ርዕሰ መስተዳድሩ ከባለ ምክር ቤት አባላት መካከል በርዕሰ መስተዳድሩ አቅራቢነት በባለ ምክር ቤት የሚሾም ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።
 - ሀ. በርዕሰ መስተዳድሩና በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ተለይተው የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።
 - ለ. ርዕሰ መስተዳድሩ በማይኖርበት ወይም ሥራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜ ተክቶ ይሰራል።
2. ምክትል ርዕሰ መስተዳድሩ ተጠሪነቱ ለርዕሰ መስተዳድሩና ለክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ነው።

አንቀጽ 61

የርዕሰ መስተዳድሩ ጽሕፈት ቤት

1. ርዕሰ መስተዳድሩ በህገ መንግስቱ የተሰጠውን ሥልጣን ለመወጣት ያስችለው ዘንድ የራሱ የሆነ ጽሕፈት ቤት ይኖረዋል።
2. የርዕሰ መስተዳድሩ ጽሕፈት ቤት የመስተዳድሩ ምክር ቤት ጽሕፈት ቤት በመሆን ጭምር ያገለግላል።
3. የጽሕፈት ቤቱ ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነት በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 62

ስለ ከፍተኛ ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊ አስተዳደራዊ ተቋማት መቋቋም

1. የክልሉን ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊና አስተዳደራዊ የእለት ተእለት ሥራዎች የሚያከናውኑ የሚያስተባብሩና የሚመሩ ልዩ ልዩ ቢሮዎች ሌሎች ከፍተኛ የመንግስት ተቋማት እንዲገነባቸው ይቋቋማሉ።
2. የቢሮዎችና ሌሎች ከፍተኛ ተቋማት ተጠሪነት ለክልሉ ርዕሰ መስተዳድርና ለመስተዳድር ምክር ቤት ይሆናል።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው ቢኖርም የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት አባላት ያልሆኑ ቢሮዎችና ሌሎች ተቋማት ተጠሪነት ከተቋቋሙበት አላማና

ከሚያስፈልጋቸው ተልዕኮ ጋር አግባብነት ላላቸው የክልሉ መንግስት የበላይ አስፈጻሚ መስሪያ ቤቶች ይሆናል፤ ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 63
የሽማግሌዎች ጉባኤ ስለማቋቋም

የክልሉ ምክር ቤት እንደ አሰራላጊነቱ የአገር ሽማግሌዎች ጉባኤ በተለያዩ እርከን ያቋቋማል ዝርዝሩ በሕግ ይወሰናል።

ምዕራፍ ሰባት
ስለ ፍርድ ቤቶች አወቃቀርና የዳኝነት ሥልጣን

አንቀጽ 64
ስለነፃ የዳኝነት አካል መቋቋም

1. የክልሉ ነፃ የዳኝነት አካል በዚህ ህገ መንግስት ተቋቋማል
2. የዳኝነትን ሥልጣን ከመደበኛ ፍርድ ቤቶች ወይም በህግ የመዳኘት ሥልጣን ከተሰጠው ተቋም ውጪ የሚደረግና በህግ የተደነገገውን የዳኝነት ሥርዕት የማይከተል ልዩ ወይም ጊዜያዊ ፍርድ ቤት አይቋቋምም።

አንቀጽ 65
ስለባህላዊ፣ ሃይማኖታዊ የዳኝነት አካል

በዚህ ሕገ መንግስት አንቀጽ 64 ንዑስ አንቀጽ 2 ስር የተደነገገው እንዳተጠበቀ ሆኖ ይህ ህገ መንግስት ከመዕደቁ በፊት በመንግስት ዕውቅና አግኝተው ሲሰራባቸው የነበሩ ሃይማኖታዊና ባህላዊ የዳኝነት አካል በዚህ ህገመንግስት ዕውቅና አግኝተው ይደረጃሉ ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 66
የዳኝነት ሥልጣን

1. የክልሉ የዳኝነት ስልጣን የፍርድ ቤት ብቻ ነው።
2. በየትኛውም ደረጃ የሚገኝ የዳኝነት አካል፣ ከማናቸውም የመንግስት አካል ባለስልጣን ወይም ሌላ ተዕዕኖ ነፃ ነው።

3. ዳኞች የዳኝነት ተግባራቸውን በሙሉ ነፃነት ያከናውናሉ። ከህግ በስተቀር በሌላ ሁኔታ አይመሩም።
4. ማንኛውም ዳኛ ከዚህ በታች በተጠቀሱት ሁኔታዎች ካልሆነ በስተቀር በህግ የተወሰነው የጡረታ እድሜ ከመድረሱ በፊት ከፈቃዱ ውጭ ከዳኝነት ስራው አይነሳም።
 - ሀ. የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በዳኞች የዲ.ሲ.ፒ.ሲ.ን ህግ መሠረት ጥፋት ፈፅሟል ወይም ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና አንሶታል ብሎ ሲወሰን ወይም
 - ለ. በህመም ምክንያት የዳኝነት ተግባሩን በተገቢው ሁኔታ ማከናወን አይችልም ብሎ ሲወሰንና
 - ሐ. የጉባኤው ውሳኔ ለክልሉ ምክር ቤት ቀርቦ በአባላቱ የአብላጫ ደምፅ ሲደገፍና ሲወደቅ
5. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 4 መሠረት አንድ ዳኛ ከዳኝነት ሥራው የሚያስነሳው ጥፋት ፈፅሟል ብሎ ጉባኤው ከወሰነበት ጉዳዩ ለክልሉ ምክር ቤት ቀርቦ እስኪታይ ድረስ ከዳኝነት ስራው ታግዶ መቆየት ይኖርበታል።
6. የማንኛውም ዳኛ የጡረታ መውጫ ጊዜ አይራዘምም።

አንቀፅ 67
የፍርድ ቤቶች አዳረጃጀትና ሥልጣን

1. የክልሉ የዳኝነት አካል በክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሆነ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶችና በወረዳ ፍርድ ቤቶች ይደራጃል። የወረዳ ፍርድ ቤት የክልሉ የበታችና የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት አካል ነው።
2. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት
 - ሀ. ክልላዊ ጉዳዮችን በተመለከተ ከፍተኛውና የመጨረሻው የዳኝነት ስልጣን፤
 - ለ. በፌዴራል ጉዳዮች ላይ የፌዴራሉ መንግስት ከፍተኛ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን፤
 - ሐ. ማንኛውም ክልላዊ ፍርድ ቤት የሰጠውን የመጨረሻ ውሳኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት ሲኖረበት በሰበር ችሎት የማየት ሥልጣን ይኖረዋል። ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
3. የክልሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ካለው ክልላዊ ስልጣን በተጨማሪ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በመሆን ይዳኛል።
4. የክልሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤት በፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን መሠረት የሚሰጠው ውሳኔ ላይ የሚቀርበው ይግባኝ በክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ታይቶ ይወሰናል።

5. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ባለው የፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የዳኝነት ስልጣን መሠረት በሚሰጠው ውሳኔ ላይ የሚቀርበው ይግባኝ በፌደራሉ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ታይቶ ይወሰናል።
6. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት የዳኝነት አካላትን የሚያስተዳድርበትን በጀት ለክልሉ ምክር ቤት አቅርቦ ያስወስናል ሲፈቀድም በጀቱን ያስተዳድራል።
7. የክልሉ ፍርድ ቤቶች በውክልና የሚፈፀሙትን ፌዴራላዊ የዳኝነት ተግባር ለማከናወን የሚያወጡትን ገዝብ ወጪ በተመለከተ ከፌዴራል መንገስት ማካካሻ እንዲሰጣቸው የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘሬዝዳንት ለፌደራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ጥያቄ ያቀርባል።

አንቀጽ 68
ስለ ዳኞች አሻሻያ

1. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘሬዝዳንትና ምክትል ኘሬዝዳንት በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማሉ።
2. የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት፣ የሆነ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኞች እና የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች በክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማሉ።
3. የክልሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ የክልሉን ጠቅላይ ፍርድ ቤትና የሆነ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ዳኞች ሹመት ለክልሉ ምክር ቤት ከማቅረቡ በፊት የፌደራል ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በእጩዎች ላይ ያለውን አስተያየት ከራሱ መግለጫ ጋር ለክልል ምክር ቤት የማቅረብ ሃላፊነት አለበት። ሆኖም የፌደራሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ የተጠየቀውን አስተያየት በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ ካላቀረበ የክልሉ ምክር ቤት የእጩ ዳኞችን ሹመት ያፀድቃል።

አንቀጽ 69
ስለክልሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ መቋቋም

1. በክልሉ ውስጥ ዳኞች በአብላጫ ድምፅ የሚወከሉበት የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ይቋቋማል።
2. የክልሉ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘሬዝዳንት ጉባኤውን በሊቀመንቀበርነት ይመራል።
3. የጉባኤው አባላት ዝርዝር ስብጥር ስልጣንና ተግባር በህግ ይወሰናል።

አንቀፅ 70

ህገ መንግስቱን ስለመተርጉም

1. በክልሉ ውስጥ የህገ መንግስታዊ ክርክር ጉዳይ ወይም የተርጉም ጥያቄ ሲነሳ በክልሉ ውስጥ ከሚገኙ የወረዳ ምክር ቤቶች የተመረጡ አንዳንድ አባላት ተውጣጥቶ የሚሰዩም የህገ መንግስት ተረጓሚ ከሚሰዩን በዚህ ህገመንግሥት ተቋቁመዋል።
2. ኮሚሲዮኑ የክልሉ ህገመንግስታዊ ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ በሚያቀርብለት ህገመንግስታዊ ጉዳዮች ላይ መክር በስልሳ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።
3. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የሚቋቋመው ኮሚሲዮን አገልግሎት ዘመን አምስት ዓመት ሲሆን ህገመንግስታዊ ኃላፊነቱን ለመወጣት አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ይሰበስባል።
4. ኮሚሲዮኑ የራሱን ሰብሳቢና ዐሀፊ ከአባላቱ መካከል መርጦ ሥራውን የሚያከናውን ሲሆን ለሥራው የሚያስፈልገው የጽህፈት ቤት አገልግሎትና የፋይናንስ ድጋፍ ከክልሉ ምክር ቤት ያገኛል።

አንቀፅ 71

የህገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ

1. የክልሉ ህገመንግስታዊ ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ በዚህ ህገ መንግሥት ተቋቋመዋል።
2. የክልሉ ህገመንግስታዊ ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ አስራ አንድ አባላት የሚኖሩት ሲሆን እነርሱም የሚከተሉት ናቸው።
 - ሀ. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘሬዝዳንት - - - - ሰብሳቢ
 - ለ. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ምክትል ኘሬዝዳንት - - - - ምክትል ሰብሳቢ
 - ሐ. በክልል መስተዳድር ኘሬዝዳንት አቀራቢነት በብሔራዊ ክልል ምክር ቤት የሚሾሙና በሙያ ብቃታቸውና በስነ ምግባራቸው የተመሠከረላቸው ስድስት የህግ ባለሙያዎች - - - - አባላት
 - መ. በአራጉባኤው አቀራቢነት ከክልሉ ምክር ቤት አባላት መካከል በምርጫ የሚሰዩሙ 3 ተወካዮች - - - - አባላት

አንቀፅ 72

የአጣሪ ጉባኤው ሥልጣንና ተግባር

1. የክልሉ ህገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ይህንን ህገመንግሥት መሠረት አድርገው ኩብራራዊ ክልሉ የሚመነጨ ህገመንግስታዊ ጉዳዮች የማጣራት ስልጣን ይኖረዋል። በሚያደርገው ማጣራት መሠረትም የክልሉን ህገ መንግስት መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ

ሲያገኘው በጉዳዩ ላይ የራሱን የውሳኔ ሃሳብ አዘጋጅቶ ለህገ መንግስት ተርጓሚ ኮሚሽኑን ያቀርባል።

2. አጣሪ ጉባኤው በክልሉ መንግስት አባላት የሚወጡ ህጉች፣ ደንቦችና መመሪያዎች ከዚህ ህገ መንግሥት ጋር ይቃረናሉ የሚል ጥያቄ በማናቸውም ሁኔታ ሲነሳና ጉዳዩ በሚመለከተው ፍርድ ቤት ወይም በባለጉዳዮች አማካኝነት ሊቀርብለት ከመረመረና ካጣራ በዘላ ለመጨረሻ ውሳኔ ለኮሚሽኑ ያቀርባል።

3. በፍርድ ቤቶች ዘንድ የህገ መንግስት ትርጉም ጥያቄ ሲነሳ አጣሪ ጉባኤው

ሀ. የክልሉን ህገመንግሥት መተርጉም አስረገጠ ሆኖ ሳያገኘው ሲቀር ጉዳዩን ለሚመለከተው ፍርድ ቤት ወዲያውኑ ይመልሳል። ሆኖም ባጣሪ ጉባኤው ውሳኔ ትር የተሰኘ ማናቸውም ባለጉዳይ ይህንን ቅሬታውን በጽሁፍ አዘጋጅቶ ለኮሚሽኑ በይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

ለ. የህገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ መኖሩን ያመነበት እንደሆነ በጉዳዩ ላይ ሚሰጠውን ህገመንግስታዊ ትርጉም አስናድቶ ለኮሚሽኑ ለመጨረሻ ውሳኔ ያቀርባል።

ምዕራፍ ስምንት
ስለ ወረዳ መስተዳድር አደረጃጀት እና ስልጣን

አንቀጽ 73
አደረጃጀት እና አሰራር

የወረዳ መስተዳድር ከአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት በታች የሚደራጀው የመንግስት አስተዳደር መዋቅር ሆኖ የሚከተሉት አባይት አካላት ይኖሩታል።

1. በስሩ ከተደራጁ ቀበሌዎች በሚወከሉ የሕዝብ ተመራጮች ተዋጽኦ የሚቋቋም የወረዳ ምክር ቤት
2. ከዚህ ምክር ቤት አባላት መካከል ተመርጦ በሚሰየም የወረዳ ዋና አስተዳደሪ አማካኝነት የሚቋቋም የወረዳ መስተዳድር ምክር ቤት
3. በዚህ ሕገ መንግስት መሠረት የተቋቋመ የወረዳ የዳኝነት አካል

አንቀጽ 74
የወረዳ መስተዳድር ስልጣንና ተግባር

1. የወረዳ መስተዳድር በተደራጀበት አካባቢ የኢኮኖሚያዊ ልማት እና ማህበራዊ አገልግሎት እቅዶችን ለማዘጋጀትና ለመወሰንም ሆነ የክልሉ መንግስት አካላት

በየጊዜው የሚያወጧቸውን ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ ደንቦች እና መመሪያዎች በስራ ላይ ለማዋል የሚያስችል ማናቸውም ስልጣን ይኖረዋል።

2. እያንዳንዱ ወረዳ እራሱን የማስተዳደር፣ አካባቢውን የማልማትና በውስጣዊ ጉዳዮቹ ላይ ውሳኔ የመስጠት መብት እና ሥልጣኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የክልል ምክር ቤት ቀጥሎ የሚገኝ የበታች አካል ነው።

አንቀጽ 75

ስለወረዳ ምክር ቤት አባላት አመራረጥ እና ተጠሪነት

1. የወረዳ ምክር ቤት አባላት ወረዳው የተደራጀበት አካባቢ ከሚገኙት የቀበሌ ነዋሪዎች መካከል በቀጥታ በሕዝብ ይመረጣሉ።
2. የወረዳ ምክር ቤት አባላት ተጠሪነት ለመረጣቸው ሕዝብ ይሆናል።

አንቀጽ 76

የወረዳ ምክር ቤት ስልጣንና ተግባር

1. የወረዳ ምክር ቤት በተቋቋመበት ወረዳ ውስጥ ከፍተኛው መንግስታዊ የስልጣን አካል ነው። ተጠሪነቱም ለክልል ምክር ቤት ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ አንድ ሥር የሠራረው አጠቃላይ ደንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ የሚከተሉት ዝርዝር ስልጣን እና ተግባራት ይኖሩታል።
 - ሀ. የወረዳውን ኢኮኖሚያዊ ልማት፣ ማህበራዊ አገልግሎቶች፣ አስተዳደራዊ የስራ ዕቅዶች፣ ፕሮግራሞች ረቂቅ መርምሮ ያወድቃል።
 - ለ. በወረዳው ውስጥ መሠረታዊው የእንስሳት ሀብት ልማት እና የግጦሽ ልማት በአጠቃላይ የግብርና ልማት ስራዎች ወቅቱን ጠብቀው መካፈዳቸውንና የተፈጥሮ ሀብት ልማት ጥበቃና እንክብካቤ ሥራ ልዩ ትኩረት ተስጥቶት መከናወኑን ይከታተላል።
 - ሐ. ነዋሪውን ሕዝብ ለልማት ስራ በስፋት የሚነግግበትንና የሚንቀግብበትን አመች ሁኔታ ይፈጥራል።
 - መ. ዝርዝሩ በሕግ የሚወሰን ሆኖ ከምክር ቤት አባላት መካከል አራጉባኤውን ምክትል አራ ጉባኤውንና ዋና አስተዳደሪውን በምርጫ ይሠይማል። በዋና አስተዳዳሪው የሚቀርቡለትን የወረዳ ምክትል አስተዳደሪ እና የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት ሹመት ተቀብሎ ያወድቃል።
 - ሠ. የራሱን ውስጣዊ የአሠራር ሥነ ስርዓት መወሰኛ መመሪያ ያወጣል።

- ረ. ዝርዝሩ በሕግ የሚወጡ ሆኖ የመሬት መጠቀሚያ ታክስን የእርሻ ስራ ገቢ ግብርንና ሌሎች ገቢዎች መሠብሰባቸውን ያረጋግጣል ሌሎች የአገልግሎት ታክሶችን እና ክፍያዎችን ይጠቀማል።
- ሰ. የራሱን በጀት መርምሮ ያወድቃል ክልሉ ከሚመደበውና ከሚያስተዳድረው ውጭ ያለውንና የወረዳውን የገቢ ምንጭ ይጠቀማል።
- ሸ. የፌዴራሉ እና የክልሉ ሕግጋተ መንግስታትና ሌሎች ሕጎች እንደተጠበቀ ሆነው የወረዳውን ሰጥታ ለማረጋገጥ የሚያስችል ዝርዝር መመሪያ አውጥቶ በስራ ላይ ያውላል።
- ቀ. የወረዳውን ዋና አስተዳዳሪ ጨምሮ ሌሎች የወረዳውን ባለስልጣናት ለጥያቄ ይጠራል። የአስፈጻሚውን አካል አሠራር ይመረምራል።

አንቀጽ 77
ስለምክር ቤቱ አመራር

1. የወረዳ ምክር ቤት የራሱ ጽሕፈት ቤት እንዲኖረው ሆኖ ከአባላቱ መካከል ተመርጠው በሚሰየሙ አንድ አፈ ጉባኤና አንድ ምክትል አፈ ጉባኤ ይመራል። ዝርዝሩ በሕግ ይወጣል።

አንቀጽ 78
ስለ ወረዳ አፈ ጉባኤ ስልጣን

አፈ ጉባኤው ተጠሪነቱ ለወረዳው ምክር ቤት ሆኖ

1. ወቅቱን ጠብቆ ምክር ቤቱን ለስብሰባ የመጥራትና ጉባኤውን የመምራት ኃላፊነት ይኖርበታል።
2. ሌሎች የአፈ ጉባኤው ዝርዝር ተግባርና ሃላፊነቶች የክልል ምክር ቤቱን አፈ ጉባኤ አስመልክቶ በዚህ ሕገመንግስት የተደነገኑት እንደየአግባብነቱ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 79
ስለ ወረዳ ምክትል አፈ ጉባኤ ስልጣን

ምክትል አፈ ጉባኤው ተጠሪነቱ ለአፈ ጉባኤውና ለወረዳ ምክር ቤት ሆኖ

1. በአፈ ጉባኤው ተለይተው የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።
2. አፈ ጉባኤው በማይኖርበት ጊዜ ወይም ሥራውን ለማከናወን በማይቻልበት ጊዜ ተክቶ ይሠራል።

አንቀፅ 80

የምክር ቤቱ የስብሰባ ጊዜ እና የስራ ዘመን

1. የወረዳ ምክር ቤት በየሶስት ወሩ ይሠብራል።
2. ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ከሁለት ሶስተኛው (2/3) መካከል በስብሰባው ላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤ ይሆናል፤ የምክር ቤቱ ውጤት በስብሰባው ላይ በተገኙት የምክር ቤቱ አባላት አብላጫ ድምጽ ይተላለፋል።
3. የወረዳ ምክር ቤት የስራ ዘመን አምስት ዓመት ይሆናል የምክር ቤቱ የስራ ዘመን ከማብቃቱ ከአንድ ወር በፊት አዲስ ምርጫ ተካሄዶ ይጠናቀቃል የቀድሞው ምክር ቤት የስራ ዘመን በተጠናቀቀ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ አዲሱ ምክር ቤት ስራውን ይጀምራል።
4. የወረዳ ምክር ቤት ስብሰባ በግልጽ ይካሄዳል። ምክር ቤቱ መደበኛ ስብሰባ በማያደርግበት ወቅት አረጉባኤው አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል። የወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ወይም ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ከግማሽ በላይ የሚሆኑት አስቸኳይ ስብሰባ እንዲካሄድ ከጠየቁ አረጉባኤው የምክር ቤቱን አስቸኳይ ስብሰባ የመጥራት ገዴታ አለበት።

አንቀፅ 81

ስለ ወረዳ ምክር ቤት ጽሕፈት ቤት

የወረዳ ምክር ቤት የራሱ ጽሕፈት ቤት ሊኖረው ይችላል። ሆኖም ምክር ቤቱ የራሱን ጽሕፈት ቤት አስኪያጃዎች ድረስ የመስተዳድር ምክር ቤቱንና የዋና አስተዳዳሪውን ጽሕፈት ቤት እና የቢሮ መገልገያዎች በመጋራት ይሠራል።

አንቀፅ 82

ስለ ወረዳ መስተዳድር ምክር ቤት

1. የወረዳ መስተዳድር ምክር ቤት በተቋቋመበት ወረዳ ከፍተኛ ሕግ አስፈጻሚ አካል ሲሆን ተጠሪነቱም ለዋና አስተዳዳሪውና ለወረዳው ምክር ቤት ነው።
2. የወረዳው መስተዳድር ምክር ቤት የወረዳው አስተዳዳሪ፣ ምክትል አስተዳዳሪ፣ እንዲሁም በወረዳው ውስጥ የተቋቋሙ ዋና ዋና አስፈጻሚ የሴክተር ጽሕፈት ቤት ኃላፊዎች የሚገኙበት አካል ሆኖ ተጠሪነቱ ለዋና አስተዳዳሪው ይሆናል።

ስለወረዳ መስተዳድር ምክር ቤት ስልጣንና ተግባር

1. የወረዳ መስተዳድር ምክር ቤት የሚከተሉት ዝርዝር ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።
 - ሀ. የፌዴራሉና የክልሉ መንግስታት ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎች፣ እቅዶች እና ኘሮግራሞች በተቋቋሙበት ወረዳ በስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
 - ለ. በወረዳው ውስጥ ያሉ አስረገሚ አካላትን በበላይነት ያስተባብራል ሥራቸውን ይከታተላል ይመራል።
 - ሐ. የወረዳውን አመታዊ በጀት ረቂቅ ያዘጋጃል፣ ለምክር ቤቱ ያቀርባል ሲዐድቅም በተግባር ላይ እንዲውል ያደርጋል።
 - መ. የወረዳውን ሰላምና ፀጥታ ይጥብቃል፣ የወረዳውን የፀጥታና የፖሊስ አካላት ይመራል ሥራቸውን ያስተባብራል።
 - ሠ. የማህበራዊ ኢኮኖሚያዊ እና አስተዳደራዊ እቅዶችን አዘጋጅቶ ለወረዳው ምክር ቤት በማቅረብ ያዐድቃል። ሲረቅድም ተግባራዊ ያደርጋል።
 - ረ. የተፈጥሮ ሃብትን ይጠብቃል፣ ያለማል፣ ይንከባከባል ሕዝቡን ለልማት ስራ በስፋት ያነግሳል።
 - ሰ. በወረዳው ውስጥ የሚገኝ ማናቸውም ቅርፃ ቅርጽ አስረላጊው ጥበቃና እንክብካቤ የተደረገለት ሰለመሆኑ በቅርበት ይከታተላል።
 - ሸ. በወረዳው ያለ አርብቶ አደሮችን የኑሮ እንቅስቃሴን ይከታተላል በእንስሳት ሀብት በግፊት ልማት እና በመሣሰሉት ጉዳዮች ላይ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ይሠራል ይቆጣጠራል።
 - ቀ. በሕግ መሠረት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ፣ የእርሻ ስራ ገቢ ግብር እና ሌሎች ገቢዎችን ይሠበስባል ተጨማሪ ገቢዎች ስለሚገኙበት ሁኔታ አጥንቶ ለወረዳው ምክር ቤት ለውሳኔ ያቀርባል።
 - በ. በወረዳው ምክር ቤት እና በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የሚጠጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።
2. የወረዳ መስተዳድር ምክር ቤት አባላት በመንግስታዊ ስልጣናቸው ለማፈጸሙት ተግባር እና ለሚያሳልፉት ውሳኔ በጋራ ኃላፊነት አለባቸው።

ስለ ወረዳው አስተዳደሪ አሰያያምና የሥራ ዘመን

1. የወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ከወረዳው ምክር ቤት አባላት መካከል አሸናፊ በሆነው ወይም አብላጫ ድምጽ ባገኘው የፖለቲካ ድርጅት አቅራቢነት በወረዳው ምክር ቤት ይሠየማል።
2. በዚህ ሕግ መንግስት በሌላ አኳኑ ካልተወሰነ በስተቀር የወረዳው አስተዳዳሪ የስራ ዘመን የወረዳው ምክር ቤት የሥራ ዘመን ይሆናል።

አንቀፅ 85

የወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ስልጣንና ተግባር

1. የወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ተጠሪነት ለወረዳው ምክር ቤትና ለክልሉ፣ ርዕሰ መስተዳድር ሆኖ የተሾመበት ወረዳ መስተዳድር ተጠሪና የአስተዳደሩ ስራ መሪ ነው።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የሠፈረው አጠቃላይ ድርጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ዋና አስተዳዳሪው፡
 - ሀ. የወረዳውን አስተዳዳሪ ይወክላል ።
 - ለ. የወረዳውን መስተዳድር ምክር ቤት ይሠበስባል፡ ይመራል።
 - ሐ. የፌዴራሉንና የክልሉ መንግስታት ፖሊሲዎች ሕጎች፣ ደንቦች መመሪያዎችና፣ ኘሮግራሞች በወረዳው ውስጥ በትክክል ስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል።
 - መ. ምክትል አስተዳደሪውን ጨምሮ የወረዳውን መስተዳድር ምክር ቤት አባላት ሹመት ለወረዳው ምክር ቤት አቀርቦ ያህድቃል።
 - ሠ. የወረዳው አስተዳደሩን ልዩ ልዩ ተቋማትና በስሩ የሚገኙትን ቀበሌዎች ሥራ በበላይነት ያስተባብራል ይመራል ይቆጣጠራል።
 - ረ. የወረዳው ማህበራዊ አገልግሎቶች፣ የኢኮኖሚያዊ ልማት ኘሮግራሞች እና እቅዶች ወቅቱን ጠብቀው መዘጋጀታቸውን ይቆጣጠራል ተግባራዊነታቸውንም ይከታተላል።
 - ሰ. የወረዳው ነዋሪ ሕዝብ ሠላምና ደህንነት በአስተማማኝ ሁኔታ ይጠበቅ ዘንድ ሕግና ሰርዓትን እንዲያስከብሩ የተቋቋሙትን የፀጥታና የፖሊስ ኃይሎች በበላይነት ይመራል ይቆጣጠራል።
 - ሸ. ለወረዳው ምክር ቤት ለወረዳው መስተዳድር ምክር ቤት እና ለበላይ የመስተዳድር አካላት በየጊዜው ሪፖርት ያቀርባል።
 - ቀ. በወረዳው ምክር ቤት እና በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

አንቀፅ 86

የወረዳ ምክትል አስተዳዳሪ ስልጣንና ተግባር

የወረዳ ምክትል አስተዳዳሪ ተጠሪነቱ ለወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ሆኖ

1. የወረዳ አስተዳዳሪው በማይኖርበት ጊዜ ተክቶ ይሠራል።
2. በወረዳው ዋና አስተዳዳሪ ተለይተው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀፅ 87

የወረዳ ዋና አስተዳዳሪ ጽሕፈት ቤት

1. የወረዳ ዋና አስተዳዳሪ የራሱ ጽሕፈት ቤት ይኖረዋል።
2. የዋና አስተዳዳሪው ጽሕፈት ቤት የወረዳው መስተዳድር ምክር ቤት ጽሕፈት ቤት በመሆን ጭምር ሊያገለግል ይችላል። ዝርዝሩ በሕግ ይወሰናል።

ምዕራፍ ዘጠኝ
ስለ ቀበሌ አስተዳደር አደረጃጀትና ሥልጣን

አንቀጽ 88
አደረጃጀት እና ተጠሪነት

1. የቀበሌ አስተዳደር የክልሉ የመጨረሻው መንግስታዊ የአስተዳደር እርከን ሲሆን በዚህ ሕገ መንግሥት መሠረት ተጠሪነቱ እንደሁኔታው ለታቀፈበት የወረዳ ወይም ከተማ መስተዳደር ይሆናል።
2. የቀበሌ አስተዳደር የሚከተሉት አበይት አካላት ይኖሩታል።
 - ሀ. የቀበሌ ምክር ቤት
 - ለ. የመስተዳድር ምክር ቤት
 - ሐ. የማህበራዊ ፍርድ ቤት

አንቀጽ 89
ስለ ቀበሌ ምክር ቤት

1. የቀበሌ ምክር ቤት በዚህ ሕገ መንግሥት መሠረት የቀበሌው ነዋሪ ሕዝብ ከፍተኛ የስልጣን አካል ሆኖ ተቋቁሟል።
2. የቀበሌ ምክር ቤት አባላት በቀጥታ በቀበሌው ነዋሪ ሕዝብ የሚመረጡ ይሆናሉ።
3. የምክር ቤቱ አባላት ተጠሪነት ለመረጣቸው ሕዝብ ነው።
4. የቀበሌው ምክር ቤት ተጠሪነቱ እንደሁኔታው ቀበሌው ለታቀፈበት የከተማ ምክር ቤት ወይም የወረዳ ምክር ቤት ይሆናል።

አንቀጽ 90
የቀበሌ ምክር ቤት ስልጣንና ተግባር

በዚህ ሕገ መንግስት አንቀጽ 89 ንዑስ አንቀጽ 1 ሥር የሠራረው አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የቀበሌ ምክር ቤት ከዚህ በታች የተመለከቱት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

1. የወረዳው ምክር ቤት እና የወረዳው መስተዳድር ምክር ቤት በየጊዜው የሚያወጧቸውን መመሪያዎች እና ዕቅዶች በቀበሌው ውስጥ በስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።

2. የበላይ የሆኑት የአስተዳደር አካላት ከሚያወጧቸው ፖሊሲዎች ሕጎች ደንቦች እና መመሪያዎች ጋር በማይቃረን መንገድ የአካባቢ ማህበራዊ ጉዳይ መመሪያዎችን አውጥቶ በቀበሌው ውስጥ በስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
3. ከቀበሌው ምክር ቤት አባላት መካከል አፈ ጉባኤ፣ ምክትል አፈ ጉባኤና የቀበሌውን አስተዳደሪ ይመርጣል የቀበሌውን መስተዳድር ምክር ቤትም ያደራጃል።
4. በቀበሌው አስተዳዳሪ የሚቀርቡለትን የቀበሌውን ምክትል አስተዳዳሪና የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ሹመት ያወድቃል።
5. የበላይ በሆኑ የአስተዳደር አካላት የሚሰጡትን የማህበረ ኢኮኖሚያዊ ልማት እና አስተዳደሪያዊ እቅዶችንና ኘርግራሞችን መሠረት በማድረግ የስራ አፈፃፀም መርሀ ግብር ያወጣል አፈፃፀሙንም ይከታተላል።
6. የቀበሌውን የመስተዳድር ምክር ቤትና ሌሎች ንዑሳን ኮሚቴዎችን የስራ ክፍፍልና ምደባ ይወስናል።
7. ለቀበሌው ሕዝብ የሚጠቅሙ ሌሎች ተጨማሪ እቅዶችን ያወጣል ተግባራዊነታቸውንም ይከታተላል።
8. የቀበሌውን ሕዝብ ለልማት ስራ ያነግሣል የተፈጥሮ ሀብትን ልማት እና እንክብካቤ ሥራ ይከታተላል።
9. በቀበሌው ሕግና ሥርዓት መከበሩን ያረጋግጣል።

አንቀጽ 91
ስለ ቀበሌ ምክር ቤት አመራር

1. የቀበሌ ምክር ቤት ከአባላቱ መካከል በሚመረጡ አንድ አፈ ጉባኤና ምክትል አፈ ጉባኤ ይመራል።
2. አፈ ጉባኤው ምክር ቤቱን ይሠበስባል ይመራል አጀንዳዎች እንዲዘጋጁ ያደርጋል፣ ቃለ ጉባኤ መያዛቸውንና ሰነዶች መጠበቃቸውን ይቆጣጠራል።
3. ምክትል አፈ ጉባኤው በአፈ ጉባኤው ተለይተው የተሰጡትን ተግባራት ያከናውናል አፈ ጉባኤው በማይገኝበት ወይም ስራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜ እርሱን ተክቶ ይሠራል።

አንቀጽ 92
የቀበሌ ምክር ቤት የሰብሰባ ጊዜና የስራ ዘመን

1. የቀበሌ ምክር ቤት መደበኛ ሰብሰባውን በወር አንድ ጊዜ ያካሂዳል።
2. ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ከሁለት ሶስተኛ በላይ የሚሆኑት በሰብሰባው ላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤ ይሆናል የምክር ቤቱ ውጤት በሰብሰባው ላይ በተገኙት የምክር ቤት አባላት የአብላጫ ድምጽ ይተላለፋል።

3. የቀበሌው ምክር ቤት የስራ ዘመን አምስት ዓመት ይሆናል። የስራ ዘመኑ ከማብቃቱ ከአንድ ወር በፊት አዲስ ምርጫ ተካሂዶ ይጠናቀቃል። የቀድሞው ምክር ቤት የስራ ዘመን በተጠናቀቀ በአስራ አምስት ቀናት ውስጥ አዲሱ ምክር ቤት ሥራውን ይጀምራል።
4. የቀበሌው ምክር ቤት ስብሰባ በግልጽ ይካሄዳል ከምክር ቤቱ አባላት መካከል ከግማሽ በላይ የሚሆኑት አስቸኳይ ስብሰባ እንዲካሄድ ከጠየቁ አረ ጉባኤው የምክር ቤቱን ስብሰባ የመጥራት ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 93

የቀበሌ የመስተዳድር ምክር ቤት አወቃቀር

1. የቀበሌ የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት የቀበሌው አስተዳደሪ ምክትል አስተዳዳሪና በቀበሌው ውስጥ ከሚገኙ የማህበራዊ አገልግሎት ሰጪ የመንግስት ተቋማት ሠራተኞች በአባልነት የሚገኙበት የበታች አስፈጻሚ አካል ነው።
2. የቀበሌው የመስተዳድር ምክር ቤት ተጠሪነቱ ለቀበሌው አስተዳዳሪና ለቀበሌው ምክር ቤት።
3. የቀበሌው የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት በግልና በውል የቀበሌውን አስተዳደር ሥራ ይመራሉ ያስተባብራሉ።
4. የቀበሌ መስተዳድር ምክር ቤት አባላት በጋራ ስልጣናቸው ለሚያገለግሉት ውጤት ለሚፈጽሙት ተግባር የጋራ ኃላፊነት አለባቸው።

አንቀጽ 94

የቀበሌ መስተዳድር ምክር ቤት ስልጣንና ተግባር

1. የቀበሌ መስተዳድር ምክር ቤት ከዚህ በታች የተመለከቱት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል
 - ሀ. የቀበሌው የመስተዳድር ምክር ቤት የልማት እቅዶችንና ኘሮግራሞችን ያወጣል ለቀበሌው ምክር ቤት እያቀረበ ያወድቃል በስራ ላይ መዋላቸውን ይከታታላል ይቆጣጠራል።
 - ለ. የገጠር ልማትን ያፋጥናል የተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ እንክብካቤና ልማት ስራ እንዲካሄድ ያደርጋል ሕዝቡንም ለልማት ስራ ያነሣል ያስተባብራል።
 - ሐ. የቀበሌው ሠላምና ፀጥታ እንዲጠበቅ ያደርጋል።
 - መ. የስራ እንቅስቃሴውን በተመለከተ በየወቅቱ ሪፖርት ያቀርባል።
 - ሠ. በቀበሌው ምክር ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።
2. የቀበሌ መስተዳድር ምክር ቤት ዝርዝር የሥራ እቅዶችን የሚነድፈውና አፈፃፀማቸውን የሚከታተለውም ሆነ የሚገመገመው እንደ አስፈላጊነቱ በየጊዜው እየተገናኘ ይሆናል።

አንቀፅ 95

ስለቀበሌው አስተዳደሪ አሰያያዎና የስራ ዘመን

1. የቀበሌው አስተዳደሪ ከቀበሌው ምክር ቤት አባላት መካከል በምርጫ ይሠየማል።
2. በዚህ ሕገ መንግስት በሌላ አካሄድ ካልተወሰነ በስተቀር የቀበሌ አስተዳደሪው የስራ-ዘመን የቀበሌው ምክር ቤት የሰራ ዘመን ነው።

አንቀፅ 96

የቀበሌ አስተዳደሪ ስልጣንና ተግባር

1. የቀበሌው አስተዳደሪ ተጠሪነቱ ለቀበሌው ምክር ቤትና እንደ ሁኔታው ቀበሌው ለታቀረበት የወረዳ ወይም ከተማ መስተዳደር ሆኖ የቀበሌው ሊቀመንበር መስተዳደሩ ስራ መሪ የቀበሌ የመስተዳደር ምክር ቤት ሰብሳቢ ነው።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ሥር የሠራረው ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የቀበሌው አስተዳደሪ ከዚህ በታች የተመለከቱት ዝርዝር ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል
 - ሀ. የቀበሌውን የመስተዳደር ምክር ቤት ይሠበስባል ይመራል።
 - ለ. የበላይ በሆኑት የአስተዳደር አካላት የሚወጡትን ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎችና እቅዶች ተቀብሎ በቀበሌው ውስጥ በሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል ይቆጣጠራል።
 - ሐ. የቀበሌውን ምክትል አስተዳደሪ እና የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞችን ለቀበሌ ምክር ቤት በማቅረብ ያሾማል።
 - መ. በቀበሌው የመስተዳደር ምክር ቤት በቀበሌው ምክር ቤት እና እንደ ሁኔታው በሚመለከተው ከተማ ወይም ወረዳ መስተዳደር የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀፅ 97

የቀበሌ ምክትል አስተዳደሪ ስልጣንና ተግባር

የቀበሌው ምክትል አስተዳደሪ በቀበሌ አስተዳደሪ ተመርጦ ሹመቱ በቀበሌው ምክርቤት የሚሰደቅ ሆኖ

1. በቀበሌው አስተዳደሪና በመስተዳደሩ ምክር ቤት ተለይተው የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።
2. የቀበሌው አስተዳደሪ በማይኖርበት ወይም ሥራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜ ተክቶ ይሠራል።
3. የቀበሌው ምክትል አስተዳደሪ ተጠሪነቱ ለቀበሌው አስተዳደሪና ለመስተዳደሩ ምክር ቤት ነው።

አንቀፅ 98

ስለ ቀበሌ መስተዳድር ጽሕፈት ቤት

1. የቀበሌ መስተዳድር ጽሕፈት ቤት የመስተዳድር ምክር ቤት ጭምር ሆኖ ያገለግላል።
2. የቀበሌ ምክር ቤት የራሱ ጽሕፈት ቤት እስከሚኖረው የቀበሌ አስተዳደሩን ጽሕፈት ቤትና የቢሮ መገልገያዎች በመጋራት ይሠራል።

አንቀፅ 99

የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት

1. የቀበሌው ማህበራዊ ፍርድ ቤት በዚህ ሕገ መንግስት የቀበሌው ማህበራዊ የዳኝነት አካል ሆኖ ተቋቁሟል። ዝርዝሩ በሕግ ይወሰናል።
2. የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች በዚህ ሕገ መንግስት አንቀጽ 90 ንዑስ አንቀጽ 4 ስር በተደነገገው መሠረት ተመርጠው የሚሾሙ ይሆናሉ።
3. የማህበራዊ ፍርድ ቤት የስራ ዘመን የቀበሌው ምክር ቤት የስራ ዘመን ነው።

ምዕራፍ አስር

የክልሉ ፖሊሲ አላማዎች

አንቀፅ 100

አላማዎች

1. ማንኛውም የመንግስት አካል የፌዴራሉንና የክልሉን ህግ መንግስት ሌሎች ህጎችና ፖሊሲዎችን በስራ ላይ ሲያወልድ በዚህ ምዕራፍ በተመለከቱት አላማዎች እና መርሆዎች ላይ መመስረት አለበት።
2. በዚህ ምዕራፍ “መንግስት” ማለት የአፋር ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ይሆናል።

አንቀፅ 101

ፖለቲካ ነክ አላማዎች

1. መንግስት በዴሞክራሲያዊ መርሆዎች ላይ በመመስረት የአፋር ክልል ህዝብ በሁሉም ደረጃዎች ራሱን በራሱ የሚያስተዳድርበት ሁኔታ ማመቻቸት አለበት።
2. መንግስት የብሔረሰቦችና የህዝቦች ማንነት የማክበር በዚህ ላይ በመመርኮዝ በመካከላቸው እኩልነትን አንድነትን ወንድማማችነትን የማጠናከር ግዴታ አለበት።

ኢኮኖሚ ነክ አላማዎች

1. መንግስት ሁሉም የክልሉ ነዋሪዎች በክልሉ በተጠራቀመ ዕውቀትና ሀብት ተጠቃሚ የሚሆኑበትን መንገድ የመቀየስ ሀላፊነት አለበት።
2. የክልሉ ኢኮኖሚ በዋነኛነት የተመሠረተው በእንስሳት ሀብት በመሆኑ መንግሥት ፖሊሲዎችንና ፕሮግራሞችን ሲቀርፅ የአርብቶ አደሩን የኑሮ መሠረት በማሻሻል ወደ ተረጋጋ ኑሮ የሚመጣበትንና የመሠረተ ልማት ተጠቃሚ የሚሆንበትን ሁኔታ የማመቻቸት ሀላፊነት አለበት።
3. መንግስት የክልሉ ነዋሪዎችን የኢኮኖሚ ሁኔታዎች ለማሻሻል ዕኩል እድገት እንዲኖራቸው ለማድረግና ሀብት ፍትሐዊ በሆነ መንገድ የሚከፋፈሉበትን ሁኔታ የማመቻቸት ግዴታ አለበት።
4. መንግስት የተፈጥሮና የሠው ሠራሽ አደጋ እንዳይደርስ መከላከልና አደጋው ሲደርስም ለተጉጂው እርዳታ በወቅቱ እንዲደርስ ማድረግ አለበት።
5. መንግስት የክልሉን ኢኮኖሚ ከሀገር አቀፍ ኢኮኖሚ ጋር የተሳሰረ እንዲሆን ከፌዴራል መንግስት አካላት ጋር ጥረት ያደርጋል።
6. መንግስት የግል ባለሀብቶችን በክልሉ ልማት እንዲሳተፍ ያበረታታል፤ አስፈላጊውንም እገዛ ያደርጋል።
7. መንግስት መሬትንና ተፈጥሮ ሀብትን በህዝብ ስም በይሆታው ስር በማድረግ ለህዝቡ የጋራ ጥቅምና ዕድገት እንዲወሉ የማድረግ ሀላፊነት አለበት።
8. መንግስት የክልሉ የልማት ፖሊሲዎችና ፕሮግራሞች በሚዘጋጁበት ወቅት ህዝቡን በየደረጃው ማሳተፍ አለበት የህዝቡንም የልማት እንቅስቃሴዎች መደገፍ አለበት።
9. መንግስት የህዝቡን ዕውቀት ጉልበትና ገንዘብ በማቀናጀት ፈጣን ልማት የሚረጋገጥበትን መንገድ መቀየስ አለበት። ህዝቡ በክልሉ የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ከፍተኛ ሚና እንዲኖረው ማድረግ አለበት ስለሆነም ህዝቡ ዕቅዶችና ፖሊሲዎችን ለመደገፍ ብቻ ሳይሆን በማስፈፀምና በመገምገም መሳተፍ አለበት።
10. መንግስት በኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ የልማት እንቅስቃሴዎች ውስጥ ሴቶች ከወንዶች ጋር እኩል የሚሳተፉበትን ሁኔታ ማመቻቸት አለበት።
11. መንግስት የሠራተኛውን ህዝብ ጤንነት ደህንነትና የኑሮ ደረጃ ለመጠበቅ መጣር አለበት።

አንቀፅ 103
ማህበራዊ አላማዎች

1. የአገሪቱና የክልሉ አቅም በፈቀደ መጠን ሁሉም የክልሉ ነዎሪዎች የትምህርት የጤና አገልግሎት የንፁህ ወ.ሃ የመኖሪያ የምግብና ማህበራዊ ዋስትና እንዲገኝ ያደርጋል።
2. ትምህርት በማናቸውም ረገድ ከሀይማኖት፣ ከፖለቲካ አመለካከቶች፣ ከባህላዊ ተፅዕኖዎች ነፃ በሆነ መንገድ ይካሄዳል።

አንቀፅ 104
ባህል ነክ አላማዎች

1. የክልሉ መንግስት መሠረታዊ መብቶችንና ሠብአዊ ክብርን ዲሞክራሲንና ህገ መንግስቱን የማይቃረኑ ባህሎችና ልማዶች በእኩልነት እንዲገለጹና እንዲያደጉ የመርዳት ኃላፊነት አለበት።
2. በክልሉ ውስጥ የሚገኙትን የያንገደራሳና የአዋሽ ፓርኮችን የፌዴራሉ መንግስት ከሚያደርገው ጥበቃ በተጨማሪ የክልሉ መንግስትና ህዝብ የመጠበቅ ግዴታ አለባቸው።
3. የክልሉ መንግስት አቅም በፈቀደ መጠን ኪነጥበብን ስድንስንና ቴክኖሎጂን የማስፋፋት ግዴታ አለበት።
4. መንግስት ወጣቱን ትውልድ የመንከባከብ በተሟላ ሥነ ምግባር የማነፅ፣ ከሱስ ነፃ የሆነና፣ በአካልም ሆነ በእዕምሮ ጠንክሮ ኃላፊነትን የሚሸከም፣ አገሩን የሚወድ እና ለወገኑ የሚቆረቆር ብቁና በራሱ የሚተማመን ዜጋ ሆኖ እንዲያደግ ጥረት የማድረግ ኃላፊነት አለበት።
5. የክልሉ የሥራ ቋንቋ ለሆነው የአፋርኛ ቋንቋ ዕድገት መንግስት ልዩ ትኩረት በመስጠት ይንቀሳቀሳል።
6. የክልሉ መንግስትና ህዝብ በክልሉ ውስጥ የገኙትን የአርኪኦሎጂ ግኝቶችና የታሪክ ቅርሶችን የመጠበቅ ኃላፊነት አለባቸው።

አንቀፅ 105
የአካባቢ ደህንነት ጥበቃ አላማዎች

1. መንግስት ሁሉም የክልሉ ነዋሪ ንፁህና ጤናማ አካባቢ እንዲኖረው የመጣር ኃላፊነት አለበት።
2. ማንኛውም የኢኮኖሚ ልማት እርምጃ የአካባቢውን ደህንነት የማያናጋ መሆን አለበት።
3. የህዝብን የአካባቢ ደህንነት በሚመለከት ፖሊሲና ፕሮግራም በሚነደፍበትና ስራ ላይ በሚወልደበት ጊዜ የሚመለከተው ህዝብ ሁሉ ሃሳቡን እንዲገልፅ ማድረግ አለበት።

4. መንግስትና የክልሉ ነዋሪዎች አካባቢያቸውን የመንከባከብ ግዴታ አለባቸው። በተለይ በረሃማነትን ለመከላከልና ለመግታት መንግስትና ህዝብ አስፈላጊውን ሁሉ የማድረግ ኃላፊነት አለበት።

ምዕራፍ አስራ አንድ
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀፅ 106

የአስቸካይ ጊዜ አዋጅ

1. በፌዴራሉ ህገ መንግስት አንቀፅ 93 ንዑስ አንቀፅ አንድ(1) (ሀ) እና (ለ) እና በዚህ ህገ መንግስት አንቀፅ(47) አርባሰባት ንዑስ አንቀፅ(2) ሁለት(ወ) በተደነገገው መሠረት ማናቸውም የተፈጥሮ አደጋ ሲያጋጥም ወይም የህዝብን ጤንነት አደጋ ላይ የሚጥል በሽታ ሲከሰት የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ስብስባ ላይ ባልሆነበት ጊዜ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በዚህ ህገ መንግስት አንቀፅ ሀምሳ ስምንት (58) ንዑስ አንቀፅ (7) በተሠጠው ስልጣን መሠረት ያስቸካይ ጊዜ አዋጅ አውጥቶ ተግባራዊ ያደርጋል።
2. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የአስቸካይ ጊዜ አዋጅ ድንጋጌውን አውጥቶ በስራ ላይ ባዋለ በአስራ አምስት ቀን ውስጥ አፈ ጉባኤው የክልሉን ምክር ቤት አስቸካይ ስብስባ እንዲጠራ ማሳወቅና የአስቸካይ ጊዜ ድንጋጌውን ለምክር ቤቱ በማቅረብ ማዕደቅ አለበት።
3. የክልሉ መስተዳድር ያወጣው የአስቸካይ ጊዜ ድንጋጌ በክልሉ ምክር ቤት ተቀባይነት ካገኘ ሊቆይ የሚችለው ለስድስት ወራት ብቻ ይሆናል ሆኖም የክልሉ ምክር ቤት በሁለት ሦስተኛ ደምዕ ሲወሰን የአስቸካይ ጊዜ ድንጋጌውን በየአራት ወሩ እንዲታደስ ለማድረግ ይችላል። ይህን በስራ ላይ ማዋል የሚችለው ግን ለሶስት ጊዜ ብቻ ነው።
4. የክልል መስተዳድር ምክር ቤት በአስቸካይ ጊዜ ድንጋጌ የሚያወጣቸው ደንቦችና የሚወስዳቸውን እርምጃዎች በማናቸውም ረገድ በዚህ ህገ መንግስት አንቀፅ 15 አንቀፅ 16 አንቀፅ 18 (1) እና (2) ፣ 21 (1) ፣ 24 (1) ፣ 27 (1) እና 39 የተቀመጡትን መብቶች የሚገድቡ መሆን የለባቸውም።

አንቀፅ 107

የአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ አፈፃፀም መርማሪ ቦርድ

1. የክልሉ የአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ በሚታወጅበት ወቅት የክልሉ ምክር ቤት ከአባላቱና ከህግ ባለሙያዎች መርጦ የሚመድባቸው ሶስት የቦርዱ አባላት ያሉት የአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ መርማሪ ቦርድ ማቋቋም ይችላል። ቦርዱ የአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌው በክልል ምክር ቤት በሚፀድቅበት ጊዜ ይቋቋማል።
2. የአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ አፈፃፀም መርማሪ ቦርድ የሚከተሉት ሥልጣንና ሀላፊነቶች ይኖሩታል።
 - ሀ. በአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ ምክንያት የታወቁትን ግለሰቦች በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ይፋ ማድረግና የተወሰኑትን ምክንያት መግለፅ።
 - ለ. በአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ ወቅት የሚወሰዱት እርምጃዎች በማናቸውም ረገድ ኢሰብአዊ አለመሆናቸውን መቆጣጠርና መከታተል
 - ሐ. በአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ እርምጃዎች ኢሰብአዊ ድርጊት የፈፀሙትን ሁሉ ለፍርድ እንዲቀርቡ ማድረግ
 - መ. የአስቸኳይ ጊዜ ድንጋጌ እንዲቀጥል ለክልሉ ምክር ቤት ጥያቄ ሲቀርብ ያለውን አስተያየት ለምክር ቤቱ ማቅረብ ።

አንቀፅ 108

የክልሉ ዋና ኦዲተር

1. የክልሉ ዋና ኦዲተር በርዕስ መስተዳድሩ አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማል።
2. የክልሉ ዋና ኦዲተር የክልሉ መንግስት ተቋማትና የሌሎች መስሪያ ቤቶችን ሂሳቦችን በመቆጣጠር በክልል ምክር ቤት የተመደበው አመታዊ በጀት በበጀት አመቱ ውስጥ እንዲሠሩ ለተወሰኑት ሥራዎች በሚገባ መዋሉን ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባል።
3. የክልሉ ዋና ኦዲተር የመስሪያ ቤቱን በጀት በቀጥታ ለክልሉ ምክር ቤት አቅርቦ ያስፀድቃል
4. የዋና ኦዲተር ተጠሪነት ለክልል ምክር ቤት ይሆናል።
5. የዋና ኦዲተር ዝርዝር ሥልጣንና ተግባር በህግ ይወሰናል።

አንቀፅ 109

የህገ መንግስት ማሻሻያ ሀሳብ ስለማመንጨት

የዚህ ህገ መንግስት ማሻሻያ ሀሳብ አጀንዳ ሆኖ ለወይይት የሚቀርበው

- ሀ. በክልሉ ምክር ቤት አባላት አንድ ሶስተኛ ጥያቄ ወይም
- ለ. በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የአብላጫ ድምፅ ውሳኔ ወይም

- ሐ. በክልሉ ውስጥ ካሉ የወረዳ ምክር ቤቶች በአንድ ሶስተኛው ጥያቄ ወይም
- መ. በክልሉ ውስጥ ካሉ የቀበሌ ምክር ቤቶች በአንድ ሶስተኛው የተጠየቀ ከሆነ ለውይይትና ለውሳኔ የህገ መንግስቱ መሻሻል ለሚመለከታቸው ክፍሎች ይቀርባል።

አንቀጽ 110

የህገመንግስት ማሻሻል

1. የዚህ ህገ መንግስት ምዕራፍ ሁለትና ሶስት የተደነገጉት ድንጋጌዎች የሚሻሻሉት በፌዴራል ህገ መንግስት አንቀጽ 105 መሠረት በማድረግ ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ከተዘረዘሩት ወጭ ያሉት የህገ መንግስቱ ድንጋጌዎች ሊሻሻሉ የሚችሉት በሚከተለው አካፊ ብቻ ይሆናል።
 - ሀ. በክልሉ ውስጥ ከሚገኙት የወረዳ ምክር ቤቶች ከግማሽ በላይ የሚሆኑት በአብላጫ ድምፅ ሲያወድቁት።
 - ለ. በክልሉ ምክር ቤት አባላት በሶስት አራተኛ ድምፅ ሲያወድቁት ነው።
3. የዚህ ንዑስ አንቀጽና የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ሁለት ድንጋጌዎች ሊሻሻሉ የሚችሉት የቀረበውን ማሻሻያ።
 - ሀ. በክልሉ ውስጥ ከሚገኙ ወረዳ ምክር ቤቶች ሁለት ሶስተኛ የሚሆኑት በሁለት ሶስተኛ ድምፅ ብልጫ ሲያወድቁትና።
 - ለ. የክልሉ ምክር ቤት በሶስት አራተኛ ድምፅ ሲያወድቁት ነው።

አንቀጽ 111

የመጨረሻ ህጋዊ ኮፒ

የዚህ ህገ መንግስት የአፋርኛ ቅጅ የመጨረሻው ህጋዊ ዕውቅና ያለው ሠነድ ነው።

